

Hr Prokurist
O G Lauritzen
Aaløksitevej 213 A,1
292 Vanløse

SKAK

Bladet

Medlemsblad for
DANSK SKAK UNION

Indhold:

Matchen Fine—Najdorf
DSU's delegeretmøde
Beverwijk-varianten
Kombinationsøvelser
KSU's klubturnering
Damernes
verdensmesterskab
Påsketurneringen
Københavnsmesterskabet

Det psykiske chock
Teori i ti minutter
Ældre dansk skaklitteratur
En analysemetode
Opgaveafdelingen
Korrespondance-
turneringen
Meddelelser
Tre miniaturer

45. AARGANG

APRIL 1949

Abonnement à kr. 5,00 tegnes hos postvæsenet
Løssalg pr. nummer
50 øre

Demonstrationsbrædt

Sæsonens største nyhed!

med indlagte felter i ahorn og mahogni. Felterne 78×78 mm, hele brættet 70×70 cm. Fineste udførelse med hylder til brikkerne. Brættet fås komplet med brikker og med støtteben, så det kan stå på et bord, pris kr. 75,00. Samme uden støtteben, men til ophængning kr. 70,00.

Brikker til demonstrationsbrædt pr. sæt kr. 21,00

Ekstrafine polerede SKAKBRÆDTER med indlagte felter i ahorn og mahogni. Felterne 50×50 mm, hele brættet alm. klubstørrelse 46×46 cm. Nydeligt, præsentabelt brædt, der er velegnet til alm. præmie eller vandrepæmie, da der er plads til påsætning af navneplader. Pris kr. 25,00.

Nu, da vinterens turneringer lakker mod slutningen, gør da Deres indkøb af præmier hos os, eller skriv efter prislister. Masser af værdifulde og smukke præmier på lager.

Ny model smukke og billige BÆGRE I SØLVPLET hjemkommen:

BÆGER I SØLVPLET	størrelse:	lille	mellem	stor.
glat	kr.	7,00	9,50	12,00
med forsløvet springer eller tårn på siden.....	kr.	10,00	12,50	15,00
med forgyldt springer eller tårn på siden.....	kr.	11,50	14,00	16,50

SKAKTÅRN I SØLVPLET, 115 mm højt, som cigarbæger eller lukket foroven kr. 24,00
do. med poleret træfod med plads til navneplader. Fin vandrepæmie! kr. 29,40
SKAKTÅRN i afrikansk NØDDETRÆ, 110 mm, som cigar- eller cigaretbæger kr. 12,00
MÆRK! Graving på såvel bægre som skaktårne kan foretages før forsendelsen, således at gravingen fremtræder særlig smuk!!

Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense. Postkonto 9638.

Lommeskakspillet

„Her er stillingen“

til tre partier ... kr. 2,25

100 skakkort kr. 1,70

50 skakkort og 1 lommeskak til 3 partier kr. 3,00

Noteringshæfter 75 øre

Noteringslister 2 ø.pr.stk.

Altid franco levering!

Hans Husted

Emil Pipersvej 10, Kgs. Lyngby
Postgiro 20438

Duplikering

Cirkulærer, meddelelser, regnskaber etc. duplikeres med største omhu og til billigste priser. Sange og revyer til foreningsfester forfattes efter opgivne emner. Alt arbejde udføres hurtigt og leveres franco. Foreninger tilmeldt Dansk Skak Union erholder 15 % rabat.

Herlev Duplikeringsbureau

v/ Anton M. Christensen,
Bygaden 39 A st. tv.

HERLEV

Påsketurneringen i Grundtvigs Hus

Studiestræde 38, København K.

Deltagere i Dansk Skak Unions 40. enkeltmandsturnering bedes bemærke, at **Skakhuset** omtrent er nabo til **Grundtvigs Hus**, da begge er beliggende i **Studiestræde**.

Et besøg vil derfor nemt kunne aflægges i

SKAKHUSET - STUDIESTRÆDE 24

Telefon Byen 6291 København K. Giro 86178

SKAKBLADET

Medlemsblad for Dansk Skak Union

REDAKTION:
Bjørn Nielsen

45. årgang

April 1949

Nr. 4

Uafgjort match 5-5 mellem Fine og Najdorf

Da den internationale turnering i New York 1948—49 var afsluttet, ville andenpræmie-tageren, *Najdorf*, have revanche mod førstepræmie-tageren, *Fine*, og der arrangeredes en match over 10 partier. Heraf udkæmpedes de otte første i New York, de to sidste i Philadelphia. Indsatsen var 1.700 dollars.

Denne gang lykkedes det ikke for *Fine* at bevise nogen overlegenhed. Med de hvide brikker vandt han ganske vist klart det første parti mod *Najdorfs* Grünfeld-forsvar, og med de sorte brikker var han også i stand til at vinde det andet parti ved hjælp af „Nimzo-indisk“. Men i det tredje parti, åbnet med „Spansk“, fik *Najdorf* en god udligning ved at sætte d6—d5 igennem i det såkaldte „lukkede“ forsvar — hvad der ofte har vist sig at være et farligt eksperiment for sort! — og han vandt senere en bonde. I et højt inter-

essant springerslutspil med kun 3 mod 2 bønder på samme fløj lykkedes det til sidst for argentineren at fremtvinge gevinst gennem ud-søgt kombinationsberegning.

Også i det fjerde parti var *Najdorf* førende. *Fine* forsvarerede sig igen med „Nimzoindisk“ (1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4); der fulgte 4. e3, b6 5. Sge2, Lb7 6. a3, Le7 7 d5, 0—0 8. Sg3, d6 9. Le2, c6 10. e4, og hvid beholdt terræfordel lige til afgivelsen af det hemmelige træk, der kostede *Fine* en officer. De sidste partier førte alle til remis.

Pointsstillingen, der allerede efter de første to partier kunne formodes tabt for *Najdorf*, blev således udlignet omgående — en bedrift også i kampmoralisk henseende. Før matchen stod væddemålene 5—1 for *Fine*!

Vi bringer nedenstående det første match-parti med originalnoter af *D. A. Yanofsky*.

Parti nr. 2395

Grünfelds forsvar.

R. Fine,	M. Najdorf.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	g7—g6
3. Sb1—c3	d7—d5
4. Lc1—f4	

Mere almindeligt er 4. Sf3, Lg7 5. Db3, d×c 6. D×c4, 0—0 7. e4, Lg4 8. Le3, og nu stiller *Najdorfs* 8. —, Sa6, truende med 9. —, c5!, hvid et virkeligt problem. Det er sandsynligvis af denne grund, at *Fine* har valgt en roligere spille måde.

4.	Lf8—g7
5. e2—e3	0—0
6. Dd1—b3	c7—c6?

Ud fra gængse principper yndes dette træk ikke i Grünfeld-forsvaret, fordi det begrænser sort udviklingsmuligheder i ikke ringe grad. Bedre er 6. —, d×c 7. L×c4, Sc6.

7. Sg1—f3	b7—b6
8. Tal—c1	Lc8—b7

Mere aggressivt er 8. —, La6, men sort har under alle omstændigheder bundet sig til den næstbedste stilling.

9. c4×d5	c6×d5
10. Lf1—e2	Sb8—c6
11. 0—0	Ta8—c8
12. h2—h3	h7—h6

Najdorf må bie sin tid, for han har ikke en sådan stilling, at han kan indlede en mod-offensiv.

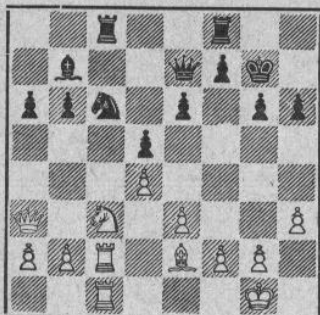
13. Db3—a4	a7—a6
14. Sf3—e5!	

Ikke 14. L×a6?, hvorpå *Ta8* vinder en officer. Men nu truer 15. S×c6, T×c6 16. L×a6.

14.	Sc6×e5
15. Lf4×e5	Sf6—d7
16. Le5×g7	Kg8×g7
17. Tc1—c2	

Fine vil nu udbygge dronningfløjen og den åbne c-linie.

17.	e7—c6
18. Da4—b4	Sd7—b8
19. Tf1—c1	Sb8—c6
20. Db4—a3	Dd8—e7

21. Sc3—a4!

Fine tillader viseligt dronningafbytning på grundlag af sin overlegne stilling og sine brikers aggressive placering, der tillader gennembrud af Najdorfs forsvarslinier uden besvær.

21. De7×a3

22. b2×a3 b6—b5

23. Sa4—b6 Tc8—c7

Najdorf er blevet indviklet i en skæbnesvanger binding, der hurtigt vil udtømme alle hans hjælpeklæder.

24. a3—a4! b5×a4

25. Sb6×a4 Tf8—c8

26. Sa4—b6

Hvid tillader ingen som helst flugtmulighed for modpartens indcirklede styrker.

26. Tc8—b8

27. a2—a4 Tb8—d8

28. Le2×a6 Lb7×a6

29. Tc2×c6 Tc7×c6

30. Tc1×c6 Td8—b8

31. a4—a5! Tb8—b7?

Skønt Najdorf ikke mere befinder sig i et kvælergreb, er han stadig ude af stand til at skaffe sine officerer noget spil. Hans åbningstaktik har klart fældet hans dom. Nu tillader han tabet af endnu en bonde for i det mindste at kunne give een skak!

32. Sb6×d5

(Allerede i forrige træk syntes denne vending den naturligste fortsættelse. — Red.).

32. Tb8—b1†

33. Kg1—h2 La6—d3

Desværre for sort er der på 33. —, Lb7 et mere end tilstrækkeligt svar i 34. Tb6.

34. Tc6—b6 Tb1—a1

35. Sd5—b4! Ld3—c4

36. a5—a6 f7—f5

37. Tb6—c6 Lc4—b3

38. Tc6—c7† Kg7—f6

39. a6—a7 g6—g5

40. Sb4—c6 opgivet.

Mesterligt spil af Fine, men en dårlig teoretisk opvisning af Najdorf! For en spiller af hans styrke er Najdorfs åbningsviden meget begrænset.

Noter for Skakbladet af D. A. Yanofsky.

Dansk Skak Unions delegeretmøde

DSU's ordinære delegeretmøde afholdes i „Grundtvigs hus“, Studiestræde 38, København, søndag den 17. april 1949 kl. 19³⁰ med følgende

Dagsorden:

1. Formanden aflægger beretning.
2. Kassereren fremlægger regnskabet for 1948 til godkendelse.
3. Fastsættelse af kontingentet for 1950.
4. Valg af formand.
5. Valg af kasserer.
6. Valg af sekretær.
7. Valg af 2 revisorer.
8. Valg af et medlem til ordensudvalget.
9. Fastsættelse af stedet for næste års delegeretmøde.
10. Eventuelt.

Stemmesedler udleveres mod behørig legitimation på spillestedet (Grundtvigs hus) søndag den 17. april mellem kl. 11 og 13. Ikke-klubformænd må medbringe fuldmagt.

Beverwijk-varianten

Nye veje i Siciliansk

Af dr. X. Tartakover.

Som alle moderne turneringer, store og små, har også Beverwijk 1949 ydet åbningsteorien værdifulde vink. Således har O'Kelly endog skabt *Beverwijk-varianten* i Siciliansk, baseret på følgende træk:

1. e2—e4 c7—c5

2. Sg1—f3 a7—a6

„Som en tro amme våger denne lille bonde over det sorte spil“, skrev jeg i 1919, da jeg havde ført et matchparti til succes mod Spielmann ved hjælp af denne metode.

Med bondetrækket vil O'Kelly forbeholde sig den videre udviklingsplan: e7—e6 eller d7—d6 eller g7—g6.

3. d2—d4

I betragtning kommer 3. c4, 3. g3, 3. c3 eller selv 3. b4, c×b 4. a3, b×a 5. S×a3.

3. c5×d4

4. Sf3×d4 Sg8—f6

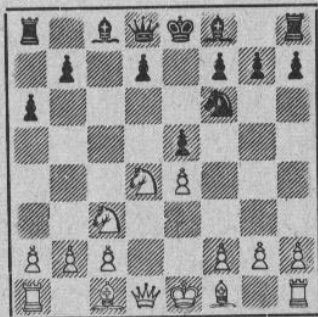
5. Sb1—c3

På 5. Ld3 fulgte i Beverwijk-partiet Baay—O'Kelly 5.—, Sc6 6. S×c6, b×c 7. Sd2,

e5 8. De2, Le7 9. Sc4, 0—0, og sort kom til fuld og rationel udvikling af sine stridskræfter.

Også 5. f3 er uden saft og kraft på grund af modstødet 5.—, b5.

5. e7—e5

Sort afslører sine hensigter om at beherske centrum, thi retirerer springeren nu til siden, følger der såvel på 6. Sb3 (se under a) som på 6. Sf3 (se under b) en ny pointe, nemlig udfaldet 6.—, Lb4, og den lumskede Beverwijk-variant har da yderligere den finesse, at befrielsestrækket d7—d5 bliver muliggjort ret hurtigt.

Altså f. eks.:

Variant a.

6. Sd4—b3

Således fortsatte partiet van Steenis—O'Kelly.

6. Lf8—b4

7. Dd1—d3 d7—d5

8. a2—a3

I betragtning kommer 8. Ld2.

8. Lb4×c3† 0—0

9. Dd3×c3 Sf6×d5

10. e4×d5

11. Dc3—g3

En vandrende dronning!

11. Lc8—f5

12. Lc1—g5

Hvid er allerede i forlegenhed for gode træk.

12. Dd8—c7

13. c2—c4 Sd5—f4

Den aggressive overlegenhed i det sorte partianlæg er allerede iøjnefaldende.

Variant b.

6. Sd4—f3

Fra partiet Schmidt—O'Kelly.

6. Lf8—b4

7. Lc1—d2 d7—d6

Man ser altså, at Beverwijk-varianten på ingen måde stiller krav om, at modstødet d7—d5 skal fremtvinges, men tværtimod også kan tage til takke med en konservativ anvendelse af dronningbonden.

8. Lf1—d3 Sb8—d7

9. a2—a3 Lb4×c3

Hvid vil ikke kunne glæde sig længe over sit løberpar!

10. Ld2×c3 Sd7—c5

11. Lc3—b4 Dd8—c7

12. Sf3—d2 Lc8—e6

13. 0—0 0—0

14. Dd1—e2 Tf8—e8

15. f2—f4 e5×f4

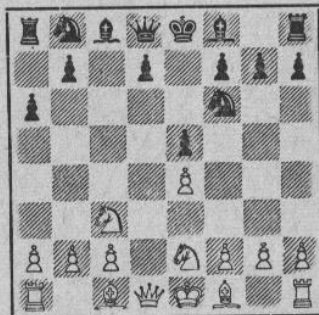
16. Tf1×f4 Sf6—d7!

Med denne fine tilbagetrækning udskiller sort alle eventuelle offermuligheder (på f6) og den dermed forbundne oprivning af sin kongefæstning. Han står allerede bedre og viste sig i stand til at vinde — i meget energisk stil.

Variant c og d.

Af tvivlsom værd er fremrykningen 6. Sf5, nemlig på grund af modstødet 6.—, d5.

Derimod er tilbagetoget, 6. Sd4—e2, værd at lægge mærke til, fordi det „overdækker“ hvids eget felt, c3.

Sort trækker.

Om nu 6.—, Lb4, kommer den ubehagelige modbinding 7. Lg5, og om da i stedet det forebyggende 6.—, h6, har hvid tid til at opbygge en fejlfri mekanisme med 7. g3, Lb4 8. Lg2, hvorved det strategiske feltkompleks, e4 og d5, kommer under fast kontrol af ham.

Mest konsekvent fortsætter sort imidlertid på 6. Sde2 med fløjaktionen 6.—, b5 7. Lg5, Lb7 o. s. v., hvad der lover tvægget kamp.

Man ser altså, at Beverwijk-varianten synes kaldet til at tale et vigtigt ord med ved bedømmelsen af det sicilianske forsvær.

Engländer tilbyder deltagelse i dansk turnering

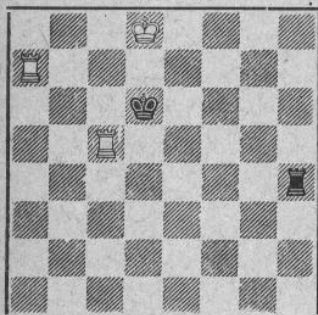
Hvis klubber påtænker at arrangere internationale turneringer, har Mr. H. G. Rohdes, 92 a Lord Street, Southport, England, der blev nr. 1 i Hastingsturneringen 1948—49 (1. reservegruppe), i brev til Dansk Skak Union meddelt, at han gerne vil deltage i en mesterturnering i Danmark.

Eventuelle interesserede kan sætte sig i direkte forbindelse med Mr. Rohdes.

Kombinationsovelser

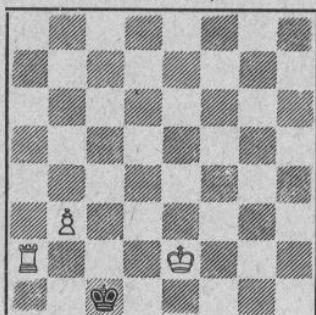
(Løsninger side 69)

1. Af Stamma.

Hvid vinder.

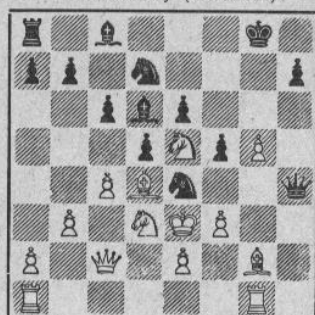
2. Af W. Pauly.

Hvid trækker.

Kan De løse denne femtrækker og sætte mat, kan De også klare den næste.

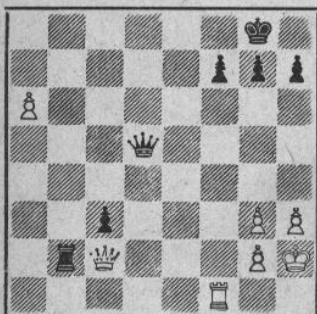
3. Bondarevsky (i trækket).

Kotov.

Sort behøver kun 5 træk.

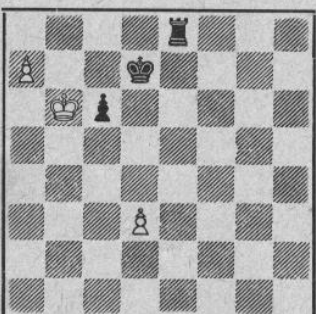
4.

Hvid trækker.

Hvem vinder?

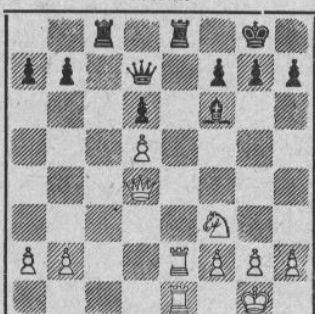
5.

Sort trækker.

Kan han vinde?

6. Torre.

Adams (i trækket).

Hvid vinder.

Københavns skakforening vandt KSU's klubbturnering

Den københavnske klubbturnering 1948—49 er nu sluttet for mesterrækken vedkommende, og det lykkedes Københavns skakforening at besætte førstepladsen med Industriforeningens kampklub som nr. 2. Frederiksberg skakforening, der var anset som storfavorit, sluttede overraskende på fjerdepladsen. Handels- og kontoristforeningens skakklub rykker ned i 1. række, medens Brønshøj skakklub sandsynligvis rykker op i mesterrækken.

På den vindende klubs hold er der grund til at nævne Johs. Giersing og A. C. M. Pritzel, som trods deres høje alder — henholdsvis 76 og 75 år — har bidraget til sejren med overordentlig smukke personlige resultater.

Mesterrække 1949	1	2	3	4	5	6	Pts. Placering
1. Københavns skakforening	—	10	8 ¹ / ₂	8 ¹ / ₂	9	8 ¹ / ₂	44 ¹ / ₂ 1.
2. Industriforeningens kampklub	5	—	8 ¹ / ₂	11	11	7 ¹ / ₂	43 2.
3. Frederiksberg skakforening	6 ¹ / ₂	6 ¹ / ₂	—	10	8	8	39 4.
4. Sundbyernes skakklub	6 ¹ / ₂	4	5	—	12	7	34 ¹ / ₂ 5.
5. Handels- og kontoristf. skakklub.....	6	4	7	3	—	3 ¹ / ₂	23 ¹ / ₂ 6.
6. Studenterforeningens skakklub	6 ¹ / ₂	7 ¹ / ₂	7	8	11 ¹ / ₂	—	40 ¹ / ₂ 3.

Damernes verdensmesterskab

17 navne på den foreløbige liste

Til verdensmesterskabet for damer har FIDE ladet indregistrere følgende deltagere:

Fanny Heemskerck, Holland; Claude de Silans, Frankrig, Josza Langos, Ungarn; *Ingrid Larsen*, Danmark; Ingeborg Helmertz-Andersson, Sverige; Regina Gerlecka, Polen; May Karff og Grisela Gresser, USA; Hruskova-Belska, Tjekoslovakiet, og Slavica Cvenkel, Jugoslavien. Endvidere Maria Teresa Mora, Cuba; Sonja Stevenson-Graf, USA, og Edith Keller, Tyskland. Mod de sidstnævnte deltagelse er der dog rejst indsigelse. Således henvises der fra tjekoslovakisk side til, at Tyskland ikke er medlem af FIDE.

Til disse 13 spillere på FIDE's liste, der ikke er sluttet, kommer 4 damer, udtaget af russerne til turneringen, nemlig de øverstplacerede i det fornylig afholdte sovjetmesterskab for damer. Vinder blev her Olga Rubec fulgt af Eugenie Biglev, som fik andenpladsen alene, medens Ludmila Rudenko og Valentine Belov delte de næste præmier. Den oprindelige, af russerne udkastede, plan forudsætter imidlertid kun 16 deltagere, der skulle mødes i Moskva eller Leningrad i maj i år.

Bliver det en russerinde?

Det er nu 10 år siden, der sidst afholdtes turnering om den højeste titel i dameskak, og i hele dette tidsrum har der været en næsten total mangel på konkurrence over landegrænserne på dette område. Vil man derfor forsøge at sammenligne resultaterne for de damers vedkommende, der nu er førende — en lang række af ovenstående damer er indehavere af nationalmesterskabet i deres land — bliver grundlaget for en sådan sammenligning kun spinkelt.

I den sidste turnering om verdensmesterskabet, der afholdtes i Buenos Ayres i 1939 umiddelbart før krigens udbrud, blev Vera Menchik-Stevenson som altid før indehaver af titlen, men fru'en blev som bekendt et offer for v-bombardementet af Sydengland i krigens sidste fase. Først fremtiden vil kunne vise, om der findes en dame-skakspiller, der er i stand til at erobre og fastholde verdensmesterskabet med samme overlegenhed.

I Buenos Ayres 1939 placerede Sonja Graf sig som nr. 2, og May Karff blev nr. 4. Det vil erindres, at vor egen repræsentant, fru Ingrid Larsen, opnåede en midterplacering som nr. 11 af 20 deltagere.

Dengang deltog fru Gresser ikke, heller ikke nogen sovjetrepræsentant. Netop de russiske damers indsats vil blive imødeset med skaklig forventning. Sovjetmesteren, fru Olga

Fru Ingrid Larsen

Rubec, der er 39 år gammel og mor til 5 børn, har i år vundet sit lands damemesterskab for femte gang. Det kan ikke nægtes, at kvaliteten af hendes og de udtagne Leningrad-damers partier ligger højt, og når det endog ses påstået, at de på FIDE-listen indtagne damer ikke vil kunne byde russernes repræsentanter nogen alvorlig konkurrence, er dette måske ikke helt ved siden af. Det vil i hvert fald ikke undre, om også verdensmesterskabet på spindesiden skulle vandre mod øst.

418 anmeldelser til påsketurneringen

Ved påsketurneringen i Århus sidste år var der deltagerrekord med 361 spillere, men alligevel er der sat ny rekord igen denne gang med et spring helt op til 418 spillere.

Der er fuldt besat i landsholdsklassen med Jens Enevoldsen, Th. Håhr, M. Kupferstich, Julius Nielsen og Verner Nielsen, alle København; Poul Hage, Rønne; Chr. Poulsen, Ravnstrup; Axel Nielsen, Odense; Eigil Pedersen, Århus; N. Lie, Løgstør; Evald Lauridsen og Bjørn Nielsen, Herning. Der er en mesterklasse, som nu er vokset til 35 (bl. a. fra København I. E. W. Gemzøe, A. Desler, Hartvig Nielsen, Harald Enevoldsen og Viggo Rasmussen samt fra provinsen V. Juul Hansen og P. Korning, Århus; Ejler K. Hansen, Roskilde; Reinholdt Nielsen, Slagelse; Møller Thomsen, Hillerød; Gotfred Jacobsen, Glostrup o. s. v.); og der er en ansigelig dameklasse på 20 deltagere foruden så betydelige tilmeldelser i 1., 2. og 3. klasse som henholdsvis 155, 87 og 109 spillere.

Blandt landsholdsspillerne har der vist sig overvejende stemning for, at turneringen ikke skulle strækkes over alt for mange dage, selv om dette måtte medføre, at der skulle udkæmpes to partier på samme spilledag i nogle tilfælde. Kampen er da for denne classes ved-

kommende berammet til at åbnes palmesøndag den 10. april kl. 14³⁰. I mesterklassen, hvor der i henhold til forudtagne bestemmelser skal afvikles 9 runder, begynder spillet på samme tid.

Turneringsleder bliver hr. I. P. Christensen.

M. A. Kupferstich

nye københavnske spillede meget energisk, og denne turnering er en af hans bedste præstationer. Th. Håhr, Harald Enevoldsen og Hartvig Nielsen kæmpede brødt, men var ikke netop begunstigede af lykken. — Iøvrigt henvises til turneringsskemaet og til nedenstående oversigt over de øvrige classes vindere, som alle har tilkæmpet sig ret til oprykning i en højere klasse.

J. N.

1949-4

Eliteklassen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pts.	Placering
1. I. E. W. Gemzøe	—	0	1	0	1	0	1/2	0	0	1/2	3	
2. Julius Nielsen	1	—	1	0	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	6	2.-3.
3. V. Lemvig-Müller	0	0	—	0	0	0	1/2	1/2	0	1	2	
4. H. Norman-Hansen	1	1	1	—	1	0	0	1	1/2	1/2	6	2.-3.
5. A. Cruusberg	0	1/2	1	0	—	1	0	1/2	0	0	3	
6. Hartvig Nielsen	1	0	1	1	0	—	0	1	1	0	5	
7. M. Kupferstich	1/2	1/2	1/2	1	1	1	—	1	1/2	1/2	6 1/2	1.
8. Eigil Madsen	1	1/2	1/2	0	1/2	0	0	—	0	0	2 1/2	
9. Th. Haahr	1	0	1	1/2	1	0	1/2	1	—	1/2	5 1/2	
10. Harald Enevoldsen	1/2	1/2	0	1/2	1	1	1/2	1	1/2	—	5 1/2	

Mesterklassen: Viggo Rasmussen, FS, og H. Grumme, KS, delte 1.-2. pr. med hver 5 p.

1. klasse, gruppe a: Chr. Heller og Svend Lange, IK, samt K. B. Schou, SS, hver 5 1/2 p.

1. klasse, gruppe b: Børge Rollfort, VbS, og Koppel Ruben, FS, hver 6 p.

2. klasse, gruppe a: P. Reinhardt KS, 1. pr. med 6 p.; L. Brostrøm, BaS, og F. Wiklund, „1860“, 2.-3. pr. med hver 5 1/2 p.; S. A. Sørensen, ØS, og Emil Sørensen, SS, 4.-5. pr. med hver 5 p.

2. klasse, gruppe b: Rich. Hansen, VS, Villy Petersen, KS, og K. Top Jensen, ØS, 1.-3. pr. med hver 5 1/2 p.; Johs. Ousager, KS, og V. Thofofte, KS, 4.-5. pr. med hver 5 p.

Parti nr. 2396

Fransk.

Københavnsturneringens eliteklasse,
24. februar 1949.

H. Norman-Hansen. A. Cruusberg.

1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Sb1—c3	Sg8—f6
4. Lc1—g5	Lf8—e7
5. Lg5×f6	Le7×f6
6. e4—e5	Lf6—e7
7. Lf1—d3	

I almindelighed fortsættes her med 7. Dg4, 0—0, hvad der forekommer mig at være af tvivlsom værdi for hvid, fordi dronningen ikke har nogen mission på g4, og sort snart kommer til f7—f6. Nu og i de følgende træk bestræber hvid sig på at forhindre f7—f6.

7. c7—c5	
8. d4×c5	Sb8—c6
9. —, Da5 besvares med 9. Dg4, 0—0	
10. b4.	

9. Dd1—h5 Sc6—b4
På 9.—, Da5 var det hensigten at fortsætte med 10. 0—0—0, d4 11. Sb5 eller 10.—, L×c5 11. Sh3.

10. 0—0—0	Sb4×d3†
11. Td1×d3	Dd8—c7

Nu begynder kampen mellem to springere og to løbere. Hvid har forspring i udviklingen og udsigt til en stærk centralstilling. Sort har en fast, men lidt trykket stilling. Det er nok rigtigt af ham at vente med g7—g6.

12. Sg1—f3	Lc8—d7
13. Sf3—d4	Dc7×c5
14. Th1—d1	

Centrum, altid centrum. Her er tendensen dog lidt overdreven; en bedre plan var 14. f4, fulgt af g2—g4 og f4—f5.

14. a7—a6	

Lidt passivt spillet. Muligt var 14.—, 0—0—0, som hvid besvarer med 15. f4, fordi 15. D×f7 kun fører til remis ved evigt tårnangreb på dronningen.

15. Td3—f3	

15. f4 var nok bedre, men det direkte angreb på f7 var, som Holberg siger, „en fandens fristelse for en ærlig mand“.

15. g7—g6	
16. Dh5—h6	Lc7—f8
17. Dh6—f4	Dc5—e7
18. Kc1—b1	Lf8—g7

Solidt. I Betragtning kom 18.—, h5 19. h4.

19. g2—g4	

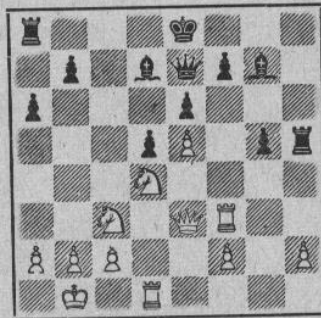
Hvids angreb er kørt fast og må reorganiseres ved Dg3, Te3 og f2—f4. Med sit næste træk forhindrer sort denne manøvre.

19. g6—g5	
20. Df4—e3	h7—h5

Et nærliggende og aktivt træk, som også forhindrer Tf3—h3—h5. Følgerne er overraskende.

21. g4×h5

Th8×h5

22. Sd4—f5!

Ved dette offer sprænges den faste sorte stilling.

22. e6×f5	
23. Sc3×d5	f5—f4

Her griber sort fejl. Rigtigt var 23.—, D×e5 24. Sc7†, Kf8! 25. D×e5, L×e5. I denne stilling er det for farligt for hvid at tage tårnet: 26. S×a8, T×h2 27. a3, Le6, truende g5—g4. Hvid ville være henvist til 26. T×d7, T×h2 27. a3, Te8 28. T×f5! antageligt med remis.

24. De3—b6	De7—d8

Nu er sort fortabt. Efter 24.—, D×e5 måtte hvid spille meget præcist for at vinde: 25. Sc7†, Kf8 (25.—, Ke7 26. Db4†, Kf6 27. T×d7) 26. S×a8, Lg4 27. Td3†, Ke7 28. Tfd3 (truende 29. Te8†!), Del† 29. Td1, D×d1† 30. T×d1, L×d1 31. Dc5†, Ke6! 32. Sb6, og hvid bør vinde.

25. Sd5—c7†	Ke8—f8
26. Tf3—d3	Th5×h2
27. a2—a3	Dd8—e7
28. Td3×d7	De7×e5

Nu kan hvid slå tårnet på a8, men: „øst-vest, centrum bedst“, derfor:

29. Td7—d8†	Ta8×d8
30. Td1×d3†	Kf8—e7
31. Sc7—d5†	opgivet.

Noter af H. Norman-Hansen.

Det psykiske chok

I matchen mellem dr. Tartakower og Jens Enevoldsen må det følgende 4. parti uden tvivl betegnes som det svageste. Den franske mester begår klare fejl i taktikken, den danske er heller ikke på sin højde i midtspillet, da den store materiefordel skal gøres gældende. Partiet får hovedsagelig interesse dels ved den snilde åbningsfælde, hvid anbringer, dels ved de psykologiske momenter, der tvinger spillets gang, og som vinderen berører i sin kommentar.

„Man kan ikke bebrejde dr. Tartakower, at han ikke så chancen. Han var demoraliseret“, hedder det til slut i Jens Enevoldsens noter, og heri vil han sikkert få medhold, ikke mindst blandt alle dyrkerne af praktisk turneringsskak. Thi de ved af egen bitter erfaring, hvordan kampformen kan blive stærkt, ja chokerende påvirket af ubehagelige overraskelser, som modparten serverer midt i slagets tummel. De ved, at endog selvsikkerheden, denne for en kampspiller så uundværlige egenskab, kan blive alvorligt rystet, hvis man brat og brutalt stilles over for den kendsgerning, at ens forudberegning var helt ved siden af.

Lad os da være højmodige, når vi kommer til stormesterens: opgivet. Lad os heller ikke glemme, at når en hurtig sejr ser letkøbt ud, skyldes taberens fejl ofte vinderens fortrin.

På den anden side skal det tilføjes, at sejrherrens kommentar også i dette tilfælde kun ville have vundet, om den havde indeholdt en kritik af taberens spil i partiet *som helhed*. Thi med al skyldig respekt for dr. Tartakower: Fortjente han ros for sit spil i det femte matchparti (nr. 2394), kunne han såvist også fortjene dadel for sit spil i dette.

Parti nr. 2397

Fransk (Rubinstein-variant).

4. matchparti,

spillet i København den 12. december 1948.

Jens Enevoldsen. — Dr. Tartakower.

1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Sb1—c3	d5×e4

Tartakower vælger en variant, der anses for mindre god — om med rette, er en anden sag.

4. Sc3×c4	Sb8—d7
5. Sg1—f3	Sg8—f6
6. Se4×f6†	Sd7×f6
7. Sf3—e5!	

Dette træk anså man i lang tid for hvids bedste fortsættelse. Meningen er, at b7—b6 skal besværliggøres. Capablanca angiver som det bedste svar for sort 7. —, Dd5, men det må anses for meget tvivlsomt, om han har ret.

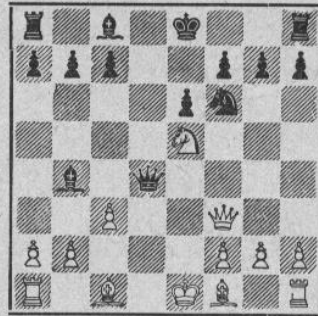
7.	Lf8—d6
8. Dd1—f3	Ld6—b4†?

Denne variant har en forhistorie. I „Chess“ har ivrige sandhedssøgere fundet ud af, at sort vinder en bonde efter partifortsættelsen. Varianten var genstand for ivrig analyse, og mange læsere gav deres mening til kende i bladet. Under turneringen i Groningen 1946 sad redaktoren af „Chess“, B. H. Wood, og analyserede på varianten med hollænderen van Seeters. Han skriver i bladet, at han pludselig opdagede, at Tartakower stod bagved og kikkede „over skulderen“ på deres analysen. Som man vil få at se, har den gode doktor ikke nået at få set alting.

9. c2—c3

Dd8×d4

Dette er pointen. Springeren på e5 hænger, og på 10. Sd3 følger naturligvis L×c3†. Heller ikke 10. Sc6 fører til noget godt for hvid. Der er imidlertid et træk, som glat vinder en officer, og det var dette træk, dr. Tartakower ikke havde fået med.

10. Sc5—c4!

Nu er den gal. På 10. —, La5 vinder 11. Ld2, da den sorte dronning ikke kan trække og samtidig nå at dække løberen. Sort bestemmer sig derfor til at spille vildt.

10.	b7—b5
11. c3×b4!	Sf6—d5
12. Lc1—e3	Dd4—h4
13. Sc4—e5	0—0

Det har ingen rigtig fremtid for sig 13. —, D×b4† 14. Ld2, De7 (men ikke 14. —, D×b2 på grund af mat i to træk) 15. L×b5† o. s. v.

14. a2—a3	Lc8—b7?

Man har ikke vanskeligt ved at forsyne sorts træk med et spørgsmålstegn. Med en officer i undervægt er det ikke let at gøre stærke træk. Sort har intet for officeren, og han kunne lige så godt opgive straks. Nu får han oven i købet valget mellem dronningafbytning, kvalitetstab eller bondetab.

15. Df3—g4	Dh4—e7
16. Le3—c5	De7—d8
17. Lc5×f8	Dd8×f8
18. Lf1—e2	

Forsigtighed er godt, men der var vist intet i vejen for, at hvid kunne spise bonden på b5.

18.	f7—f5
19. Dg4—d4	Ta8—d8
20. Ta1—d1	Df8—f6
21. 0—0	Td8—d6
22. f2—f4	

(Også denne såvel som andre varianter vinder naturligvis. Men 22. Lf3, truende med 23. D×a7, var simplere. — Red.).

22.	g7—g5
23. f4×g5	Df6×g5
24. Se5—f3	opgivet.

Her indtraf en fornøjelig episode. Tartakower havde i forvejen bestemt sig til at opgive på 24. Sf3, men „uglerne“ havde regnet

ud, at han i stedet kunne vinde en officer med 24.—, Sf4. Der truer mat på g2 samt dronninggevinst ved 25.—, S×e2†. Pointen er, at 25. Df2 ikke går på grund af 25.—, Sh3†. Da det spurgtes, at partiet var afsluttet, inden de afsluttende træk var blevet givet til tilskuerne, rygtedes det, at jeg var løbet ind i fælden og havde spillet Df2.

Der var tilløb til panik, og enkelte spottende bemærkninger om mesterskak af den kvalitet fandt vej fra vrede struber. Det er sandt, at sort kan vinde en officer, men han taber partiet i få træk. Man kan, ikke bebrejde sort, at han ikke så chancen. Han var demoraliseret. Varianten ser således ud: 24.—, Sf4 25. Dh8†, K×h8 26. S×g5, S×e2† 27. Kf2, T×dl 28. T×dl, Sf4 29. g3, og resten er håndværk.

Noter af Jens Enevoldsen.

Nordjyske skakspillere på besøg i Sydslesvig

Et hold nordjyske skakspillere, sammensat af spillere fra Hjørring, Manna, Åbybro, Års, Randers, Nørresundby og Ålborg, besøgte i dagene 26. februar—1. marts Flensborg danske skakklub efter indbydelse. Turen var en genvisit på flensborgernes besøg i Nordjylland i efteråret 1948. Den blev en meget stor oplevelse for nordjyderne. Ved den officielle kamp, der spilledes i Borgerforeningen i Flensborg den 27. februar, vandt flensborgerne med 12¹/₂—11¹/₂ p. og fik således revanche for nederlagene i Ålborg og Åbybro i 1948.

Ved kaffebordet blev der talt af lærerne B. Borgå og N. D. Bille, Flensborg; boghandler Arne Hansen, Åbybro; slagterikasserer Chr. Fleng, Års; Clement Christensen, Åbybro; trafikkontrolør H. Jacobsen, Ålborg, og adjunkt K. Thrane, Randers, der overrakte en smuk broncef figur til Flensborg danske skakklub.

Dagen efter førte flensborgerne os rundt til alle de historiske steder i Sydslesvig: Sankelmark, døbestenen, Slesvig by og domkirke, Gottorp slot, Nydambåden, Dannevirke og Hedebyvolden. På hjemturen besø vi Lyrskov hede og den sydligste jættestue i Norden.

Ved en uofficiel kamp om aftenen vandt nordjyderne 9¹/₂—7¹/₂, men den egentlige revanche må vente til flensborgernes forventede besøg i Nordjylland til efteråret. Der er hermed indledt et fast skaksamarbejde med årlige gensidige besøg mellem Nordjylland og Flensborg. *Hiac.*

Løsninger til kombinationsovelserne

- Nr. 1 („Essai“, Paris 1737): 1. Th5, T×h5
2. Ta6†.
Nr. 2 (?): 1. Td2, Kbl 2. Kdl1, Kal
3. Ke2.

Nr. 3 (Leningradmesterskabet 1936): 1.—, f4† 2. S×f4, Df2† 3. Kd3, D×d4†! 4. K×d4, Le5†.

Nr. 4 (fra „Sah“ 1948): Hvid vinder ved 1. Td1, Da8 (bedst. På 1.—, T×c2 2. T×d5, g6 vinder 3. a7. Eller 1.—, Da5 2. D×c3. Eller 1.—, Dg5 2. Df5!) 2. De4!, Tb8 3. Tbl, c2 (der truede 4. D×a8, fulgt af 5. a7, såvel som 4. T×b8† og 5. Db7) 4. T×b8†, D×b8 5. a7, Df8 (5.—, Dc8 6. a8D, c1D 7. De8†) 6. D×c2 med gevinststilling.

Nr. 5 (stammer iflg. „Sjakk-kavalkade“ fra et fornyligt spillet kaféparti): Sort spillede i partiet 1.—, Kd6 og fik remis, men kunne have vundet ved 1.—, Ta8! 2. Kb7, c5 3. K×a8, Kc8! 4. d4, c4 5. d5, c3 6. d6, c2 7. d7†, K×d7 8. Kb7, c1D 9 a8D, Db2† 10. Ka6, Da3† 11. Kb7, Db4† 12. Ka6, Da4† 13. Kb7, Db5† og 14.—, Kc7.

Nr. 6 (New Orleans 1920): 1. Dg4, Db5 2. Dc4!, Dd7 3. Dc7!, Db5 4. a4! (ikke 4. D×b7, D×e2!), D×a4 5. Te4, Db5 6. D×b7 og vinder.

Udtagelseskampene i provineturneringen

Esbjerg vandt 5. hovedkreds

I 5. hovedkreds spillede udtagelseskampen den 13. marts i Vejle. Hovedkredsmester blev Esbjerg skakforening med 4¹/₂, Hedensted fik 2¹/₂ og Lemvig 2 p.

I b-rækken sejrede Herning skakforening med 5¹/₂ p. foran Agerbæk 2 og Hedensted 1¹/₂ p. C-rækken vandtes af Grindsted med 4¹/₂ p. foran Sunds 3 og Ågård 1¹/₂ p. I d-rækken fik Herning skakforening omkamp med Vorbasse (hver 4 p.). Kolding sluttede på 1 p.

Ølgod var ikke mødt i e-rækken. Tvis opnåede under disse omstændigheder 5 p. foran Sdr. Omme 4 p.

Hovedkredskampen for 7. hovedkreds

spilledes den 13. marts i Thisted med følgende resultat:

A-rækken: Ålborg 5¹/₂ p., Thisted 3 og Skagen 1¹/₂ p. B-rækken: Ålborg og Dronninglund 4 p., Snedsted 1 p. Omkamp senere. C-rækken: Ålborg 4 p., „Tårnet“, Brønderslev, 3 p., og Thisted 2 p. D-rækken: Nykøbing M. vandt uden kamp. Sindal og Svendstrup havde meldt afbud.

E-rækken spillede samme dag i Frederikshavn. Her blev resultatet: Nørresundby 5 p., Skagen 1 p.

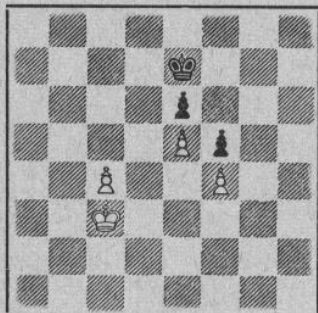
På hovedkredsmødet i Thisted genvalgte hovedkredsformanden, H. Jacobsen, Ålborg, og kassereren, Chr. Mørch, Brønderslev. Revisorerne, H. Rye og L. M. Christensen, Frederikshavn, genvalgte ligeledes. — Hovedkredskampen næste år spilles i Hjørring amt.

Teori i ti minutter

Oppositionsproblemet

(Løsning side 72)

P. Friis, BrS.

G. Østerberg, KS (i trækket).

Til denne stilling, der er fremkommet i den københavnske klubturnerings 1. kl., bemærker indsenderen:

„I partiet skete 1. Kb4!!, Kd7 2. Kb5, og sort opgav (på 2.—, Kc7 følger nu 3. Kc5).

Forkert er 1. Kd4?, Kd7 2. c5 (eller 2. Kc5, Kc7 o. s. v.), Kc6 3. Kc4, Kc7 4. Kb5, Kb7 5. c6†, Kc8!!, og sort beholder oppositionen. Derimod ikke 5.—, Kc7?? 6. Kc5, Kc8 7. Kd6 og vinder“.

Hvad mener læseren?

* * *

Til brug i New York og Vejle

Den 12. marts startede en af Esbjergs stærke spillere, fiskeeksporter Svend Siim, en skakrubrik i Vestkysten med at kommentere partiet Pilnik—Kashdan fra turneringen i New York 1949. Den følgende dag drog hr. Siim med Esbjerg skakforenings a-hold til hovedkredskamp i Vejle, hvor han mødte Kjartan Nielsen (sort) ved Hedensteds førstebræt, og følgende parti udspillede — i åbningen ganske analogt med det før nævnte Pilnik—Kashdan:

1. e2—e4	c7—c5
2. Sg1—f3	d7—d6
3. d2—d4	Sg8—f6
4. Sb1—c3	c5×d4
5. Sf3×d4	g7—g6
6. f2—f4	Lf8—g7

Hvids sidste træk så ret harmløst ud, men er en fælde, som sort nu er gået i. — Bedre 6.—, Sc6.

7. e4—e5!	d6×e5

På 7.—, Sg8 8. Lb5†, Ld7 er 9. e6 ubehagelig.

8. f4×e5	Sf6—g4

9. Lf1—b5†

Hidtil identisk med det før nævnte parti fra turneringen i New York. „Fælden må vel ikke være almindelig kendt, når selv zionvinderen Kashdan falder i“, bemærker Siim.

9. Kc8—f8?

En følge af chokvirkningen? — som i partiet Enevoldsen—Tartakower (nr. 2397). Da g4-springeren hænger, kan sort ikke sætte en af sine lette officerer imellem på d7, men 9.—, Sc6 måtte forsøges, f. eks. 10. S×c6, D×d1† 11. S×d1, a6 12. La4, Ld7 13. h3, Sh6 14. S×e7, L×a4 15. Sd5 (Pilnik—Kashdan).

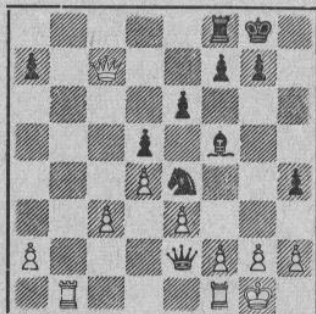
10. Sd4—e6† opgivet.

* * *

Pas på returofret

Også i 4. klasse spilles der gode partier som følgende, hvorfra vi bringer slutangrebet, fra DSU's korrespondanceturneringer:

Ernst Kruse, Horsens (i trækket).

Gustav Nielsen, Snedsted.

Sort vinder.

18.	Se4—d2
19. Tf1—e1	De2—g4
20. Tb1—b8	

Hvis først 20. h3, må sort passe på og ikke spille det nærmestliggende 20.—, Dg6, thi efter 21. Tb8, L×h3 23. T×f8†, Kh7 redder hvid situationen med returofret 24. Th8†!, K×h8 25. Dd8†, fulgt af 26. D×h4† o. s. v.

Rigtigt er (20. h3) Dg5! 21. Tb8, L×h3 22. T×f8†, Kh7 23. g3, Sf3† 24. Kh1, h×g! 25. D×g3 (på 25. f×g kommer samme svar), Dh5 med vindende angreb.

20. Sd2—f3†!

Den rigtige, hurtigt afgørende vej.

21. Kg1—h1	Sf3×e1
22. Tb8×f8†	Kg8—h7
23. g2—g3	Dg4—f3†
24. Kh1—g1	Df3—g2 mat

Den ældre danske skaklitteratur

Af K. Hannemann.

Må jeg først gøre en tilføjelse til min omtale af Viborg-bogen fra 1773. Efter at have indsendt min artikel er jeg nemlig blevet opmærksom på H. Ehrencron-Müllers Anonym- og Pseudonym-Lexikon, som til min glæde også formåede at afsløre Viborg-bogens forfatter, C. P. Rothe.

Caspar Peter Rothe blev født i Randers 6. maj 1724 som søn af kancelliråd, regimentskvartermester C. A. Rothe. I 1745 tog han juridisk eksamen og blev senere landsdommer i Nørrejylland. Han opnåede titel af etatsråd og var ejer af herregården Urup, på hvilken han døde 27. december 1784.

Skakbogen var kun den mindste del af C. P. Rothes forfattervirksomhed. Hans levnedsskrivelse af Griffenfeld og Tordenskjold og hans „Brave danske Mænd og Quinders berømmelige Eftermæle“ var yndede af det store publikum; men kildebehandlingen er ukritisk, og sagkundskabens kritik af Rothes historiske arbejder var da også meget hård. Heller ikke hans juridiske værker fandt nåde for de sagkyndiges øjne. Også i sprogningsbevægelsen deltog Rothe, ligesom han i den anonyme „Lovtale over Sko-Børsten“ satiriserer over tendensen til at anbringe lakajer i offentlige embeder. Rothe var tillige kunstnerisk inter-

esseret, således deltog han i bestræbelserne for at højne dansk bogkunst.

Den næste danske skakbog har titlen: „Forsøg til almindelige og særdeles Grund-Regler for Konge- eller Skakspillet“ (København 1774), og skal være forfattet af T. N. Bruun. Bogen selv opgiver ikke noget andet værk som forfatterens kilde; men i indledningen til A. Arnell og S. A. Sørensen: „Nordiske Skakproblemer“ (1879) formodes det, at bogen er en oversættelse efter Selenus. Gustavus Selenus (pseudonym for hertug August af Brunsvig og Lüneborg) udgav i 1616 „Das Schach-oder König-Spiel“, en oversættelse efter Roy Lopez, men med store tilføjelser, så at bogen ialt var på ca. 500 sider. I løbet af de næste 150 år udkom der imidlertid en hel række kortfattede bearbejdelser af Selenus, og det er antagelig blandt disse, at man skal søge kilden til Bruuns bog. Jeg har desværre kun haft Lejlighed til at se en enkelt af disse Selenus-bearbejdelser, „Ludus Latruncolorum“ (1650), og denne kan næppe være kilden, idet den er lagt an på en helt anden måde. Ikke desto mindre træffer man i Ludus forskellige pas-sager, som genfindes så nøjagtigt hos Bruun, at der næppe kan være tvivl om den fælles oprindelse. En af disse er nedenstående ejendommelige skema, som findes side 50 hos Bruun:

„Skakmatt	ved	Dronningen Skytten Ridderen Elephanten Soldaten Opblottelse	kaldes en	roesværdig adelig anstændig fornøielig usømmelig allerværdigst	} Matt.“
	paa	Høyden Midten Siderne	af Bret- tet kaldes en	Alexanders ulykkelig eenfoldig	
	som	indspærrer Kongen uden at by- de Skak er blind	kaldes en	uanstændig taabelig	

Selv om jeg tilføjer, at skytten, ridderen, elephanten og soldaten er Bruuns betegnelser for henholdsvis løberen, springeren, tårnet og bonden, tvivler jeg om, at nutidslæsere kan finde større mening i skemaet; men det har næppe været mere forståeligt for Bruuns læsere, som også fik det serveret uden særlig forklaring.

Også den usædvanlige notation hos Bruun med nummerering af de enkelte felter fra 1—64 viser tilbage til Selenus; men uden

nærmere kendskab til den egentlige kilde ser jeg mig dog ikke i stand til at afgøre, i hvor høj grad Bruuns bog er en direkte oversættelse.

H. V. Lundbye: „Lommebog for Skakspillere“ (1815) er et interessant værk for den danske skakhistorie. I en afhandling: „Den ældste danske Skakopgave“ i Dansk Skakproblem Klubs årsskrift 1934 har jeg givet en nærmere omtale af denne bog, idet jeg i

bogens kommentator, J. J. Offenburg, mener at have fundet den første danske opgaveforfatter. Da det formentlig kun er et ringe antal af Skakbladets læsere, som har læst denne afhandling, skal jeg tillade mig at citere et større stykke af den:

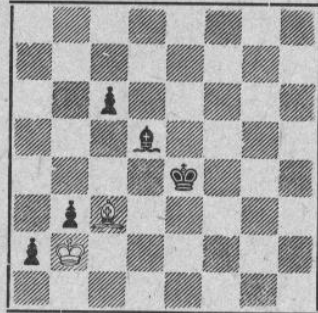
„Det interessanteste ved lommebogen er — — — en „Forerindring“ og en samling „Anmærkninger og Rettelser“, begge hidrørende fra „Offenburg, kongelig Skakspillærer ved Militair-Institutterne i Kjøbenhavn“. Skakspillet var altså dengang så anset herhjemme, at der endog fandtes en kongelig ansat lærer i spillet! Noget egentligt undervisningsfag synes spillet dog ikke at have været, så undervisningen i skakspil har formentlig kun været af et ret begrænset omfang.

Også på anden måde har Jacob Joseph Offenburg nydt kongelig bevågenhed. Dette fremgår af et brev fra 1808, hvori majestæten (Frederik VI) anmoder grev v. Dernath om at hjælpe „Skakspilleren Offenburg“ til at opnå en stilling som lotterikollektor i Hamborg. Noget større udbytte synes Offenburg dog ikke at have haft af denne skrivelse, for allerede i 1809 træffer vi ham igen i København, hvor han boede til sin død 22. maj 1816 som kongelig skakspillærer ved landkadetakademiet samt kollektor i tallotteriet. Også privatundervisning i skakspillet synes Offenburg at have givet; han taler i lommebogen om sine „høje og agtværdige Disciple af begge Kjø.“

I sine „Anmærkninger og Rettelser“ har Offenburg, foruden en række bemærkninger til lommebogens opgaver, tillige medtaget 11 andre opgaver, som ikke findes i den oprindelige samling. Inger af disse opgaver har forfatterens navn eller kildeangivelse; men da Offenburg selv betegner sine tilføjelser som „deels egne, deels af gode Venner erholdte Tillæg“, lå det nær at formode, at de 11 opgaver var originalbidrag til lommebogen. Dette er dog ikke tilfældet; for 6 af opgaverne har jeg kunnet påvise ældre kilder, og det må da antages, at også de 5 andre opgaver muligvis kun er reproduktioner.

Originalt fra Offenburg er derimod efter al sandsynlighed et ændringsforslag til en af de foreliggende opgaver (Kal, Lb2 — Ke4, Ld5, Ba2, b3, c6; hvid trækker og gør remis), forøvrigt en opgave, der oprindeligt hidrører fra Ercole del Rio (Sopra il giuoco degli scacchi, 1750). Offenburg foreslår her at placere hvid konge på b2 og hvid løber på c3, hvorved opgaven får den ekstra pointe, at hvid må passe at flytte kongen til a1, før sort ved a1d† kan ødelægge hvids remischancer. Denne ændring synes mig et så væsentligt fremskridt, at jeg har ment det berettiget — — — at publicere den ændrede form under Offenburgs navn

J. J. Offenburg, efter E. del Rio.
Lommebog 1815.

Hvid trækker og gør remis.

1. Kal etc. (eller 1. Lf6 m. fl. 2. Kal).

(dog naturligvis „efter del Rio“). Forøvrigt synes Offenburg ikke selv at have været klar over de fulde konsekvenser af sit eget ændringsforslag, idet han som løsning angiver: 1. Lf6, Kd3 2. Lg7, c5 3. Lf6, c4 4. Kal og tilføjer, at hvis hvid ikke flytter kongen til a1 i fjerde træk, fortsætter sort med 4. —, a1d† 5. K×a1, c3 og vinder. Sort kan imidlertid allerede spille 2. —, a1d† 3. K×a1, Kc2, så for at redde spillet må hvid allerede i andet (eller første) træk spille Kal.

[Offenburgs opgave] er altså den ældste danske opgave, antedaterende de andre opgaver med ca. 30 år. Efter moderne begreber er [opgaven] vel ikke særlig fremragende; men opgavekunsten har jo gjort store fremskridt i de sidste 100 år, og sammenligner man Offenburgs opgave med de andre opgaver fra den tid, kan vi meget vel være den første danske skakopgave bekendt.“

Jeg skal slutte med at tilføje, at da Offenburg som omtalt døde i 1816, kan han jo ikke godt have udgivet et nyt oplag af lommebogen i 1840 (eller 1839). Man fristes uægtelig til at tro, at dette nyoplag, som jo ikke engang findes på Det kongelige Bibliotek, i virkeligheden aldrig har eksisteret.

København, 11. januar 1949.

K. Hannemann.

Løsning til »Teori i ti minutter«

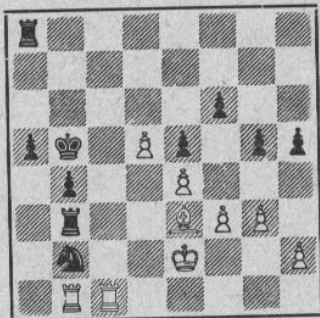
Bøndeslutspillet vindes ganske vist lettest ved partifortsættelsen 1. Kb4 o. s. v., men 1. Kd4 er fuldt ud tilstrækkeligt til gevinst. I den angivne variant 1. Kd4, Kd7 2. c5, Kc6 3. Kc4, Kc7 4. Kb5, Kb7 5. c6†, Kc8 er 6. c7! det afgørende træk. Om da 6. —, K×c7, så 7. Kc5; om 6. —, Kb7, så 7. c8d†, K×c8 8. Kc6 og vinder.

En analysemetode

Af Julius Nielsen.

III.

Oftentimes en stilling, hvor man har på fornemmelsen, at et kritisk punkt er nået, og på det tidspunkt må man foretage den helt store analyse, som afgør sagen. Et sådant tidspunkt opbrandt i følgende parti efter sorts træk.

Stillingen er vanskelig; hvid har ofret b3-bonden for at opnå den sorte officersstilling (Tb3, Sb2). Denne stilling kan dog ikke udnyttes umiddelbart, idet der på 38. Tc2, hvad der truer med springerfangst, er mindst to tilstrækkelige forsvar for sort, nemlig 38. —, a4 39. T×b2, T×b2 40. T×b2, a3 41. Tbl, Kc4 42. Kd2, b3 43. Kc1, b2†, og sort vinder, samt 38. —, T×e3† 39. K×e3, Sc4†, dernæst 40. —, Sa3 og vinder.

Der er for hvid kun een fortsættelse, der er god:

38. Tc1—c5† Kb5—a4

38. —, Ka6 39. Tc6† (for at få tårnet på en garderet plads), Kb5 40. Lc1! (nu nytter 40. —, Tc3 intet, fordi tårnet på c6 er garderet).

39. Tbl—c1!

Tc3 må forhindres, og nu truer hvid med at forcere d-bonden. Man lægger mærke til, at de sorte fribønder er lammede.

39. Sb2—d3

40. Tc1—a1† Tb3—a3

41. Tal×a3† b4×a3

42. Ke2×d3 a3—a2

43. Tc5—c1 Ta8—c8

44. Tc1—d1!

Det vindende træk, og det eneste! Såfremt hvid havde spillet 44. Tel (fl, gl, hl), var der fulgt 44. —, Kb3 45. d6, Tc6 46. Le5, T×c5 47. d7, Tc3† med remis ved evig skak. Efter teksttrækket ser det anderledes ud, idet den hvide konge kan komme i læ på e1.

44. Ka4—b3

45. d5—d6 Tc8—d8

46. Le3—c5 Td8—d7

På 46. —, Kb2 trænger hvid konge ind over c4 og d5, hvad der nu er langt vanskeligere. Med sit næste træk forbereder hvid en sprængning af centrum.

47. f3—f4

Spiller sort nu 47. —, g×f 48. g×f, e×f, følger der 49. Kd4, Kb2 50. Kd5, og sort taber, bl. a. fordi løberen kan komme til d4.

47. a5—a4!

48. f4×e5 f6×e5

49. Td1—c1

Dette forhindrer 49. —, a3 på grund af 50. Tc3† o. s. v., derfor:

49. Kb3—b2

50. Tc1—c2† Kb2—b1

51. Tc2×a2 Kb1×a2

Nu er det lykkedes hvid at gøre vejen fri til c4 for kongen.

52. Kd3—c4 a4—a3

53. Kc4—d5 Ka2—b3

54. Lc5×a3!

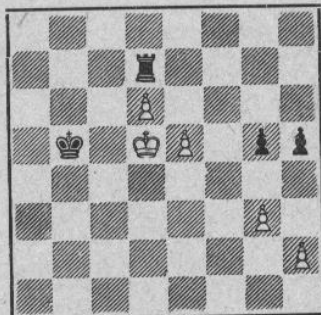
Ikke 54. K×e5 som følge af a2 55. Ld4, Kc4, truende med 56. —, T×d6. Om 56. Lal, så Kc5, og sort vinder.

54. Kb3×a3

55. Kd5×e5 Ka3—b4

56. Ke5—d5 Kb4—b5

57. e4—e5

Sort trækker.

Her opgav sort. Der kunne følge:

57. Td7—a7

58. e5—e6 Ta7—a1

59. e6—e7

Også 59. d7 vinder, f. eks. 59. —, Td1† 60. Ke5, Kc6 61. Kf6, Kc7 62. Ke7, h4 63. Ke8 (ikke 63. Kf8, Tel), h×g 64. h×g, g4 65. e7, T×d7 66. Kf8, T×e7 67. K×e7 og vinder. (I stedet for sit sidste træk spiller sort bedre 66. —, Td8†!, med klar remis. — Red.).

59. Ta1—d1†

60. Kd5—e6 Td1—e1†

61. Ke6—d7 Kb5—c5

62. e7—e8D Tel×e8

63. Kd7×e8 Kc5×d6

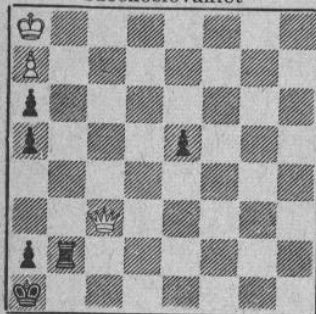
64. Ke8—f7, og hvid vinder.

Opgaveafdelingen

under ledelse af P. Rasch Nielsen og O. G. Lauritzen.

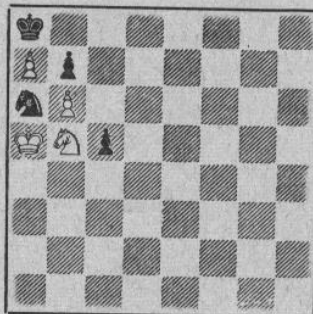
Originalopgaver (undtagen nr. 6143)

6135. N. Manjeko,
Czeckoslovakiet

Mat i 16 træk

6136. S. Limbach, Polen

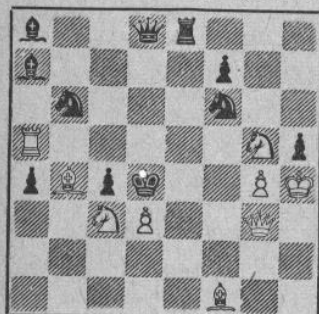
Mat i 6 træk

6137. A. Ellerman, Argentina

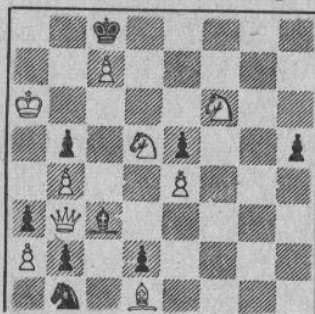
Mat i 2 træk

6138. A. Ellerman, Argentina

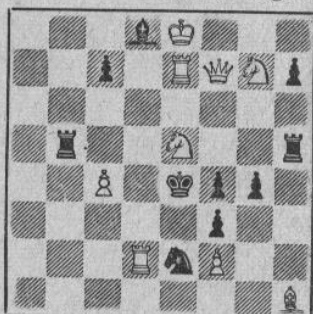
Mat i 2 træk

6139. David Hjelle, Norge

Mat i 2 træk

6140. David Hjelle, Norge

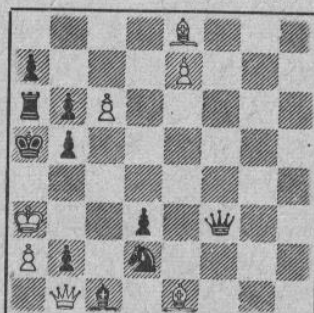
Mat i 2 træk

6141. David Hjelle, Norge

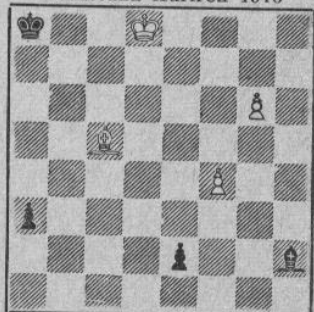
Mat i 2 træk

6142. G. Thomas, Kbhvn.

Selvmat i 2 træk

6143. A. Troitzky
Eskilstuna Kuriren 1916

Hvid trækker og vinder

Dom i Skakbladets internationale turnering 1948

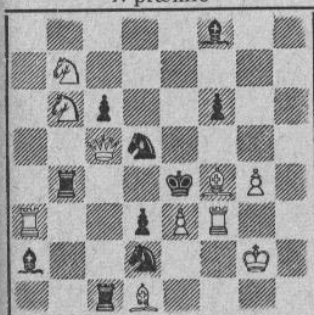
Totrækkere

Blandt de korrekte opgaver udtog jeg, som de efter min mening bedste, følgende 6: nr. 6004, 6005, 6006, 6043, 6067 og 6069, som jeg placerede i denne orden: 6005, 6069, 6043, 6067, 6006 og 6004. De få opgaver, jeg har udvalgt, er ikke et udtryk for de øvriges ringere kvalitet, idet mindst 4, nemlig 6042, 6066, 6023 og 6024, er udmærkede opgaver.

6005. Walther Jørgensen

(tilegnet H. V. Tuxen)

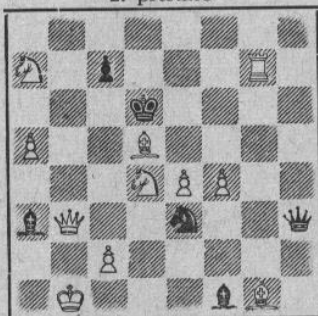
1. præmie

2 ♯ 1. Dd6

6069. O. Stocchi

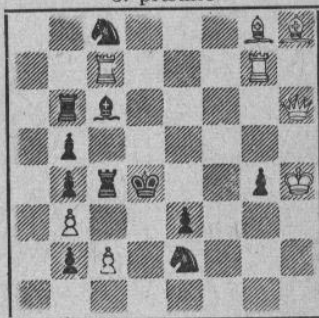
2. præmie

2 ♯ 1. Sdc6

6043. S. Ekström & G. Andersson

3. præmie

2 ♯ 1. Lh7

1. præmie. 6005. Walther Jørgensen. Undertruslen 2. Df5 mat, når Sd5 flytter, pareres i skinspillet ved 3 træk med Sd5. Desuden bemærkes skinspillet Sc4. Efter nøglen ændres dette spil, idet Sd5 giver nye f.f., nemlig mod 2. D×d3 mat. Det er en fremragende opgave!

2. præmie. 6069. O. Stocchi. Elegant fremstilling af ændrede svar fra skinspil til løsning på trækken Sc4 og Sg4.

3. præmie. 6043. S. Ekström og G. Andersson. Virkningen af trækket Le4 overføres til trækket Ld5, ligesom virkningen af andre løbertræk ændres. Opgaven hører ikke til de store, men synes mig at være særdeles original.

1. hædr. omtale. 6067. Eigil Pedersen. Fint forførelsesspil med Lc6. — 2. hædr. omtale. 6006. G. Thomas. Le3 gør mange gode, men forgæves forsøg, inden nøglen er fundet. —

3. hædr. omtale. 6004. K. Hannemann. Fornem. Trækpligt. Meredith!

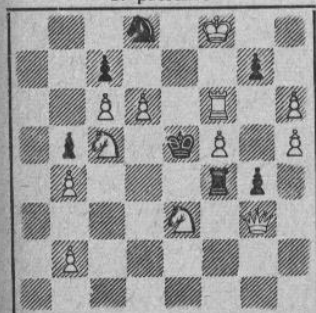
K. A. K. Larsen.

Tretækkere

Til turneringen indgik 23 opgaver, hvoraf nr. 5973 var biløselig. Opgaverne er gennemgående gode, men kvaliteten dog gennemsnitlig lidt ringere end foregående år.

6072. Walther Jørgensen

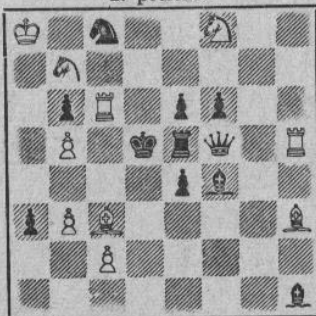
1. præmie

3 ♯ 1. d×c7

6016. J. Hartong

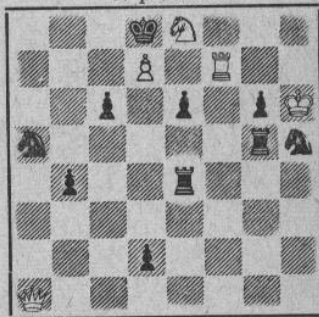
2. præmie

3 ♯ 1. Sd7

6061. Eigil Pedersen

3. præmie

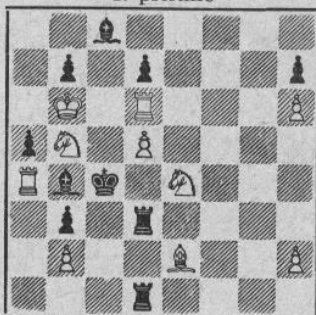

3 ♯ 1. Sc7

1. præmie, nr. 6072. *Walther Jørgensen*. En meget original fremstilling af de 4 bondeforvandlinger kombineret med Pickaninny. Afstanden fra forvandlingsfeltet til sort konge er ny.
2. præmie, nr. 6016. *J. Hartong*. Prøvespillene 1. Tc4?, Le3 og 1. Lf1?, e3 og løsningen viser hensigtsren gensidig spærring mellem L og B kombineret med half-pin. Smuk og original.
3. præmie, nr. 6061. *Eigil Pedersen*. For en fremstilling af Wurzburg-plachutta vil der altid være forgængerfare, dog måske mindre for denne i kunstnerisk hensende særlig elegante opgave.
- Hædrende omtale, nr. 5972. *H. Petersen*. En interessant frigørelsesromer.

Fletrækkere

De 8 opgaver, der deltog i konkurrencen, var næsten alle af meget høj kvalitet. Desværre er der kun udsat een præmie.

5993. *Walther Jørgensen*
1. præmie

5 ♖ 1. Sg5

6048. *H. Hultberg & Y. Bladh*
1. hædrende omtale

4 ♚ 1. Th1

1. præmie, nr. 5993. *W. Jørgensen*. Opgaven er den første regelrette fremstilling af duel mellem S og T, hvorfor overvindelsen af konstruktionens vanskelighed er en bedrift.

1. hædr. omtale, nr. 6048. *H. Hultberg og Y. Bladh*. Det er her lykkedes at fremstille fuldstændig bancoverskridelse, tur-retur, og opgaven har derfor stor teoretisk interesse.

2. hædr. omtale, nr. 6014. *Bo Lindgren*. En af forfatterens bedste mangetrækkere med minorforvandling i nøglen.

3. hædr. omtale, nr. 5970. *Bo Lindgren*. Morsom forførelsesopgave med patforsvar.

Fremhævet bør også nr. 6002 af *V. Buhelt* som en fin opgave.

O. G. Lauritzen. P. Rasch Nielsen.

Der er spærrefrist i 2 måneder i alle 3 afdelinger. Vi takker *K. A. K. Larsen* for dømsafsigelsen for totrækkere og tilføjer en særlig lykønskning til *Walther Jørgensen*, hvem 3 førstepræmier hermed er stillet i udsigt.

Løsninger til opgaverne i februarnummeret.

- Nr. 6107 af *J. R. Neukom*: 1. Kg4, Ta4† 2. Kg3, Ta3† (Tb4 3. Th4) 3. Kg2, Ta2† (Ta6 4. a6) 4. Kgl, Tal† (Tb2 5. Th4, Tgl† 6. Kg2, Tg2† 7. Kg3) 5. Kg2, Ta2† 6. Kg3, Ta3† 7. Kg4, Ta4† 8. Kg5, Ta5 9. Tal. En vanskelig baningsopgave. (V.R.)
- Nr. 6108 af *F. J. Kowács*: A: 1. Sf5, Ka2 2. Sd6, Kal 3. Se4, a2 4. Da3 5. Dcl† 6. Dc3 mat. 1.—, Ka2 2. Sd6, Lc2† 3. Dc2† 4. ~ 5. Dcl mat. 1.—, a2 2. Da3 3. Dcl† 4. Dc3 mat. Biløsning: 1. Da3† 2. Dcl† 3. Sd5 4. Sc3†. — B: 1. Se3, a2 2. Da3 3. Sc2† 4. Sal, c2 5. Sb3. 1.—, Ka2 2. Sd1, Kal (Lc2 3. Dc2† 4. Sf2) 3. Da3† 4. Dc3†.
- Nr. 6109 af *V. Buhelt*: 1. Sd6, truer 2. Sd7†. 1.—, La4 2. Sd3†. 1.—, Kd5 2. Le4†.
- Nr. 6110 af *A. Ellerman*: 1. Sb6. Dualer 1.—, Dg5, Bb6. (V.R.)
- Nr. 6111 af *F. Fleck*: 1. Dc5. 4 frigørelser efter 1.—, Se5 ~. (V.R.)
- Nr. 6112 af *Erik Poulsen*: 1. De7.
- Nr. 6113 af *Erik Poulsen*: 1. g4
- Nr. 6114 af *E. Boswell*: 1. Lc7, Sbd7 2. Dc8. 1.—, Sfd7 2. Dc6†. God nøgle. (O.G.L.)
- Nr. 6115 af *T. Kardos*: 1. Th1, Th7 2. Th7, h7 3. fl(L), h8(D) 4. Lb5, Da8 mat. Virkelig god hjælpemat m. offerbaning. (V.R.)
- Nr. 6116 af *G. Thomas*: A: 1. d5†, Kd3 2. Kd6, Tb6† 3. Kc5, Sd7 mat. — B: 1. h1(L)†, Kf5 2. Ld5, Td8 3. Lf7, Se6 mat.

Bilansning til begge: 1. Kf6, Kf3 2. Kg5, Sf7† 3. Kh4, Th8 mat. Forfatteren korri-gerer opgaven ved at flytte samtlige brikker et felt til venstre. (O.G.L.)

Nr. 6117 af A. Hildebrand: 1. Sc7, Tb8† 2. Kc6, Tb3 3. Td7† 4. Sb5, Tb ~ 5. Sd6† 6. Td8† 7. Sb5†. 4.—, Tb5 5. Tg7. 2.—, Tb4 3. Td7† 4. Tc7, Tc4† 5. Sc5, Td4 6. Sc7, eb. Et vanskeligt og smukt slut-spil. (O.G.L.)

Nr. 6118 af A. P. Kazantsev: 1. Se3, d4 2. Sf5, h4 3. Sg3, g3 4. Ke2, Kg2 pat. 4.—, g2 5. Kel pat. 3.—, h3 4. Ke2, Kg2 5. Sh1, Kg1 6. Kel, Kh1 7. Kfl pat. Et af de få eksempler, hvor både hvid og sort bliver pat. (P.R.N.)

LØSERTURNERINGEN (72 løseré):

Total febr.: Peter Andersen (alle + B 16) 213, Chr. H. Andersen (09-13, 15, 17) 183, Thorvald Bendixen (B 08, 9-13, 18) 134, H. Boas (alle + B 16) 186 (14), A. K. Buhelt (alle + B 08 ÷ 17) 327 (6), R. Christensen

(alle + B 16) 514 (15), A. Dithmer (15, 16, 18) 181 (3), Willy Enggreen (alle ÷ 10 + B 08, B 16) 122, H. Eriksen (jan. + 15, 07-16, 18) 211 (12), P. Friis (07, 10-18) 185 (1), Peter Jensen (08, 10-14) 436, Johan Jørgensen (10-13) 87 (1), Anders Mortensen (08-16 + B 16) 140 (2), Jan Mortensen (07, 08, 11-18 + B 16) 496, P. Holberg Møller (08, 09, 11-18 + B 16) 67 (8), C. M. Nielsen (10, 12) 483 (2), V. Sloth Odgaard (alle ÷ 16) 112, Harry Olsen (alle + B 16) 221 (18), P. Pedersen (08, 09, 11, 13, 14, B 16) 54 (1), V. Røpke (alle + B 08, B 16) 465 (18), Vald. Schorlemmer (08, 11-13, 17, 18) 317, E. Just Sørensen (07, 09-16, 18) 120 (2), G. Thomas (08-16 + B 16) 237 (3), B. Thomsen (11, 12) 106, Frithiof Selander (alle ÷ 17) 101, K. Thrane (10-14, 16, 18) 442 (1), I. Lyhne Thøgersen (98, 07-18) 190 (8), A. Tipsmark (07-09, 11-13, 16, 18) 422 (6), Sigurd Tøgeby (12, 14-18) 413, P. Østerbye (07, 08, 14-18) 392 (4), og øvrige løsere uforandrede. Præmie er tilsendt R. Christensen.

Dansk Skak Unions korrespondanceturneringer

Turneringsleder: Lærer *Reinholt Nielsen*, Klokkestøbergade 20, Slagelse. Giro 83508.

I et omhyggeligt ført korrespondanceparti overgår spilleren sig selv. Hvad der ved brættet ofte synes ham en ønskedrøm, kan lykkes ham i korrespondanceskak: At anlægge et mønstergyldigt åbnet parti strategisk rigtigt, at gennemføre det taktisk sådan, at der ikke kan rejses indvendinger, så at det som ligeberettiget kan sidestilles med de bedste ydelser i en mesterturnering. (*Professor Becker i Wiener Schachzeitung 1933*).

Afsluttede partier

Landholdsklassen 1948: Westermann vundet over Kjartan Nielsen og Th. Knudsen. — Th. Haahr vundet over Kjartan Nielsen. — K. Halkjær remis mod P. Korning.

Mesterklassen, gruppe 61: 5-6 (5 remis mod 6). — 62: 7/1 (7 vundet over 1). — 63: 2-7, 5/3, 5/7, 1/5, 7/1. — 64: 7/5, 3-6, 4/2. — 65: 5/1, 4/2, 6/7, 7/1, 3 svarer ikke og taber til 4, 5 og 6. — 66: 2/7. — 67: 5/1, 1-2, 5/6, 2-7, 2/3. — 68: 3/1. — 70: 2/5.

I Klasse, gruppe 111: 2-5. — 116: 4 ctr. 5 og 5 ctr. 6 får alle 0 på grund af manglende rapporter. — 122: 3/2, 1-6. — 124: 3-4, 3/7, 2/1, 5/4, 1 anmodes om at indsende rapport over vundne partier. — 125: 5/2, 5/6. — 126: 1-5, 3/5, 1/4, 1/2. — 128: 5/7, 1/5. — 129: 1/6, 4/1, 4/7. — 131: 2/7, 1/4, 4-6. — 133: 3-7. — 134: 2/6. — 136: 3/5. — 137: 1/4.

II Klasse, gruppe 182: 6 og 7 svarer ikke og får begge 0. — 201: 7/3. — 206: 5/3, 1-5. — 208: 3-6. — 209: 6/4. — 210: 7/3, 4/7. — 211: 6/4, 3-6, 1/6, 2-6. — 212: 5/7, 4/5, 4/2, 4/6, 6/2. — 213: 5/2, 2-3, 2-4. — 214: 5/3. — 217: 1/4, 5/4, 2/4, 2/3, 5-4. — 218: 1/5, 3/4, 4/6, 3/6, 4 opgiver til 1, 2, 5 og 7. — 219: 6-7, 6/3. — 220: 6/1, 2/3, 2/1, 4/5.

— 222: 5-7. — 223: 4/1, 4/3. — 224: 1/6, 1/2. — 225: 2/5, 1/6. — 226: 1-3. — 227: 4/2, 7/2, 3/2. — 228: 3/5, 4/5. — 230: 2/7, 5/7. — 231: 1/4, 1/6, 7/6, 1/2. — 232: 2/5. — 234: 7/5. — 239: 1/5.

III Klasse, gruppe 257: 6/1. — 265: 4/1. — 272: 6/2, 6/4. — 276: 6/2, 4-7. — 277: 7/2, 4/5. — 278: 4/5, 2-6. — 279: 4/1, 2-4. — 280: 1/3, 3/6. — 281: 3/2, 6/2, 1/3. — 282: 3/6. — 284: 1/5, 7/5, 7/6, 2-5, 3/6, 4/1. — 285: 3-7, 6/1, 3-5. — 286: 2/4, 5/2, 4/3. — 287: 4/5. — 288: 5 svarer ikke og taber til 2, 3, 4, 1 og 6, 3/6, 2-3, 1/3. — 289: 1-5, 1/2. — 290: 4/3, 1/5, 7/4 rettes til 4/7, 3-7, 1/3. — 291: 5/7, 7/4. — 292: 4/2. — 293: 1/5, 6/1, 7/1. — 294: 5/3, 1/7. — 295: 1/2, 1/5, 6 svarer ikke og taber til 1, 2, 5 og 7. — 296: 6/3, 3-4, 1/4. — 297: 7/2, 3-6. — 298: 1-4, 4/2, 4/3, 4-5. — 301: 5/6. — 303: 1/5. — 304: Alle partierne mod 5 er dømt remis. — 306: 5/6. — 307: 6/2.

IV Klasse, gruppe 138: 4-7, 4/3. — 140: 5/3, 5-6. — 141: 5/7. — 145: 5-6. — 147: 6/5. — 148: 6/7. — 149: 1/3. — 150: 3/4, 2/1, 7/6. — 151: 5/3. — 152: 2/1, 2/3. — 153: 5/6, 7/6. — 155: 6/1, 6/4, 6/7, 1/3. — 156: 2/4, 5/7, 1/7, 3/4, 5/2. — 157: 6/1,

6/3, 4/3, 7/3, 5/3, 1 svarer ikke og taber alle partier. — 158: 7/5, 4-5, 2-4. — 160: 5/4, 3/4. — 161: 3-5, 1/3, 1/4, 1/7. — 162: 6/1, 5/3, 3/4. — 163: 1/2. — 164: 6/7, 4/3, 6/4. — 165: 2/7, 6/7, 5-6, 3/4. — 166: 6/2, 6/4. — 167: 2/6, 5/6, 2/1, 4/6, 2/4. — 168: 6/5, 6/4. — 169: 6/1. — 170: 3/4, 1/3, 7/5. — 171: 7/2, 4/5, 7/4, 7/6, 2/4. — 172: 1-6. — 176: 3 svarer ikke og taber alle partierne.

I reglementes § 13 bestemmes, at når et parti er færdigspillet, skal vinderen, ved remis hvid, omgående indsende rapport med afskrift af partiet. Unndladelse af indsendelse af rapport kan medføre, at partiet dømmes tabt for vedkommende spiller.

Selv om den langt overvejende part af spillerne punktligt efterkommer bestemmelsen om indsendelse af rapport, så er der grund til at varsko de spillere, der ikke indsender parti-afskrift og måske ikke engang reagerer overfor en efterlysning. Belønningen for deres efterladenhed bliver uvægerligt et 0.

Som meddelt i marts er turneringslederens adresse ændret til Klokketøbergade 20, Slagelse.

Afsluttede grupper

M 62:	Pts.	Pr.
1. H. Würtz, Helsingør	3 1/2	3. 16,50
2. H. Hulgaard, Kalundborg	3	
3. B. G. Andersen, Charlottenl.	2	
4. Viggo Pedersen, Højbjerg	3	
5. Oskar Nielsen, Ronne	5 1/2	1. 38,50
6. J. P. Svendsen, København	0	
7. J. A. C. Hartmann, Mern	4	2. 22,00

I 111:	Pts.	Pr.
1. P. Lauritsen, Kølkær	2 1/2	
2. E. Henriksen, Brønderslev	1 1/2	
3. A. Binderup, Næstved	3	
4. Johs. Mikkelsen, V. Jølby	3	
5. Å. E. Rasmussen, Otterup	3 1/2	2.-3. 17,00
6. U. Friis, Valby	3 1/2	2.-3. 17,00
7. Åge Olsen, Langå	4	1. 25,50

II 182:	Pts.	Pr.
1. Jakob Salling, Mølby	5	1. 21,35
2. Aksel Hansen, Aunslev	3 1/2	3. 10,20
3. Georg Jensen, Vonge	2	
4. K. S. Riber, Galkjær	1	
5. J. Haug. Andersen, Ålborg	4	2. 13,95
6. H. Clausen, Gråsten	2	
7. Georg Skøtt, Haderslev	2 1/2	

II 201:	Pts.	Pr.
1. E. Frenesen, Vejle	4 1/2	1.-3. 15,20
2. Hans Jensen, Hønsinge	1 1/2	
3. Bent Odgård, Husby	3	
4. H. H. Jensen, Gråsten	2	
5. Niels Eriksen, Odense	4 1/2	1.-3. 15,15
6. C. Burgedahl, Melsted	2	
7. E. Nielsen, Thisted	4 1/2	1.-3. 15,15

II 208:	Pts.	Pr.
1. Stig Andersen, København	2 1/2	3. 3,25
2. Hartvig Petersen, Eshbjerg	2 1/2	3. 3,25
3. Chr. Jensen, Brønshøj	2	
4. Th. Sørensen, Ødsted	2	
5. C. Kr. Dinsen, Næstved	5 1/2	1. 22,75
6. Eigil Thomsen, Håstrup	2	
7. Ib Kayser, Charlottenlund	4 1/2	2. 16,25

II 211:	Pts.	Pr.
1. C. Krog, Charlottenlund	2	
2. N. Nielsen, Langå	3 1/2	3. 9,40
3. A. C. Gottlieb, Århus	5	1.-2. 18,05
4. T. Hansen, Hovedgård	0	
5. Poul Hansen, Ebberup	5	1.-2. 18,05
6. O. Christensen, Egtved	2 1/2	
7. J. P. Hansen, København	3	

II 217:	Pts.	Pr.
1. Fr. Thinnesen, Skagen	5	2. 16,90
2. Villy Olsen, Århus	2 1/2	
3. Johs. Pedersen, Asperup	1	
4. Svend Lavsen, Lindved	0	
5. N. L. Svendsen, Hovedgård	3 1/2	3. 4,55
6. P. Jakobsen, Sønderborg	3 1/2	3. 4,55
7. Åge Sørensen, Vinderup	5 1/2	1. 19,50

IV 141:	Pts.	Pr.
1. J. Jensen, Slagelse	0	udtrådt
2. Rasmussen, Karup J.	4	3. 10,80
3. Arne Krog, Ø. Ulslev	0	udtrådt
4. Kr. Larsson, Ll. Tårnby	5 1/2	1.-2. 17,35
5. Verner Bo, Hjulby	5 1/2	1.-2. 17,35
6. H. Chr. Schmidt, Vildbjerg	0	udtrådt
7. Jørgen Nielsen, Kgs. Lyngby	3	

IV 145:	Pts.	Pr.
1. P. Esbensen, Charlottenlund	4	2.-3. 12,25
2. Egil Sørensen, Snese	5 1/2	1. 21,00
3. Fr. Rasmussen, Dyreborg	3	
4. Ejv. Knudsen, Vissenbjerg	1 1/2	
5. N. T. Grunnet, Lindholm Ø.	3	
6. Sv. B. Hansen, Viborg	4	2.-3. 12,25
7. E. Henriksen, København	0	

IV 151:	Pts.	Pr.
1. Harry Hansen, Ferslev	2 1/2	
2. Alfr. Pedersen, Thorshøj	2	
3. Kai O. Maibom, Nyk. S.	4	2. 13,95
4. Sv. E. Clemmensen, Åbybro	2	
5. H. Bech Olsen, Otterup	2	
6. Alf Andersen, Tarm	3	3. 10,20
7. Freddy Kops, Ålborg	5	1. 21,35

IV 153:	Pts.	Pr.
1. Å. Christiansen, Ryde	2	
2. Chr. Frandsen, Mølvang	6	1. 20,65
3. J. W. Jensen, Ålborg	3 1/2	
4. J. Hattens, København	0	udtrådt
5. Karl Dornhoff, Hjørring	4	3. 11,25
6. Peter Bruun, København	1	
7. Hans Christensen, Brande	4 1/2	2. 13,60

Efterdønninger

I Skakbladet for december blev der givet en udførlig redegørelse om notationen på kor-

respondancekortene, når de skal forsendes som tryksag. Vi kan kalde det et tilbageskridt eller et fremskridt, alt efter, om man er tilhænger af det, der er gået så godt i mange år, eller om man er tilhænger af den enkle form, men under alle omstændigheder kan det ikke hjælpe at sige til postvæsenet: „Træd ikke i vore cirkler!“ Generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet tillader ikke anden udfyldning af skakkortene end den rene feltbetegnelse, da alle tegn som — og × mellem tallene betragtes som aftalt sprog, og det må ikke forekomme på en tryksag. Udfyldningen af skakkortene med feltbetegnelserne alene er derfor vor officielle noteringsform, og hvis enkelte spillere af gammel vane vedbliver at bruge ulovlige tegn, så må det være for egen regning. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem spillerne kan ingen af parterne få medhold, hvis de forlanger, at der skal tages hensyn til andre tegn end feltbetegnelserne. Men hvorfor ikke uden videre rette sig efter postvæsenets afgørelse? Efter ganske kort tid føles det som en lettelse at være fri for officersbetegnelser og anden udsmykning af trækket.

Under alle omstændigheder virker det cho-kerende at se en gammel korrrespondancespiller beskyldt sin modstander for, at han kun gik

over til at bruge den forenkledede notation for bedre at kunne udnytte modpartens fejl. Den slags skulle vi dog holde os for gode til, selv om det kan være ærgerligt at lave en skrivefejl. Man har kun sig selv at takke for mangel på påpasselighed, og at give modstanderen skylden er dog „for smed at rette bager“.

Diagrammer

En spiller spørger, om reglementets bestemmelser om udfyldning af diagram skal efterkommes. Ja, alle reglementets bestemmelser må uden videre respekteres, men der er måske grund til at understrege, at der kun forlanges udfyldning af diagram i særlige tilfælde: I § 10 ved indkaldelsen af spil efter 18 måneders forløb, og i § 14 når partiatskrift indsendes ved modstanderens udræden af gruppen.

Det er ikke nødvendigt at bruge skaktrykkeri. Udfyldningen kan udmærket foretages med blæk, f. eks. store bogstaver til de hvide brikker og små bogstaver til de sorte brikker, eller man kan bruge samme type og så blot skrive bogstaverne, der betegner de hvide brikker, set fra hvids side, og bogstaverne, der betegner de sorte brikker, set fra sorts side af brættet.

Meddelelser

Til klubberne!

Når en klub vælger ny formand, og ligeledes når der vælges ny kasserer, bedes formanden for den hovedkreds, hvorunder pågældende klub hører, straks underrettet om de skete ændringer.

Formandsskifte i 6. hovedkreds

Ved hovedkredsmødet i Århus den 20. februar nægtede formanden, prokurist C. Rygård, at modtage genvalg på grund af manglende tid. Til ny formand valgtes maskinfabrikant P. Hinge, Århus, og til sekretær valgtes V. Juul Hansen, sammesteds.

Herslev skakklub

pr. Fredericia har valgt følgende bestyrelse på sin sidste generalforsamling: Frisormester Erling Hansen (formand), S. Kyhl (kasserer) og A. Petersen (sekretær).

Klubaftenen afholdes skiftevis hos medlemmerne hver onsdag.

Korsør skakklub

har på sin generalforsamling den 21. februar nyvalgt Carl Andersen til formand, idet den hidtidige formand, Holger Jensen, ikke ønskede genvalg. Til bestyrelsen genvalgte

E. Tjustrup, og M. Nellemann Sørensen nyvalgte til næstformand og sekretær.

Skakklubben i Motala, Korsørs svenske venskabsby, har sat sig i forbindelse med Korsør skakklub for at få etableret et samarbejde. Der afsendtes en hilsen til Motalaspillerne. Kassereren gav derefter en oversigt over klubbens regnskab, og generalforsamlingen sluttede med et leve for Korsør skakklub.

Pokalturnering i Taulov

Søndag den 6. marts havde Taulov skakklub indbudt til pokalturnering, som agtes afholdt hvert år i marts. Kampen fik et jævnybyrdigt forløb og sluttede med sejr for Herslev, der vandt pokalen for i år samt den udsatte førstepræmie med 10^{1/2} p. Skærbæk fik 2. pr. med 10 p., Taulov 3. pr. med 10 p. og Fredericia Nørremark 9^{1/2} p.

Frederikssunds skakklubs 40 års jubilæum

Søndag den 20. februar fejrede Frederikssund skakklub sit 40 års jubilæum ved et skakstævne med efterfølgende fest på hotel Frederikssund.

Klubbens eget a-hold og a-holdene fra Espergærde, Helsingør, Hillerød og Hundested spillede efter kredskamp-systemet om en smuk pokal, udsat af Frederikssund byråd. Desuden kæmpede 28 Frederikssundspillere med Frederiksværk og Skuldelev om andre pokaler, skænket den jubilerende klub i da-

gens anledning. Helsingør vandt den førstnævnte afdeling og Frederikssund de to andre.

Festen indlededes med en middag, hvori deltog 80 personer, de lokale spillere med damer, repræsentanter for ovennævnte klubber og flere æresgæster, bl. a. Frederikssunds borgmester, DSU's formand og formanden for 8. hovedkreds.

Klubbens formand, Poul Tange, bød velkommen og takkede for al opmærksomhed, der var vist klubben i form af telegrammer, hilsener og mange gaver, skænket af enkeltpersoner, institutioner i byen og amtets skakklubber. Senere fortalte formanden nogle træk af klubbens historie, omtalte de mænd, der havde betydet mest for klubben, og udnævnte arkitekt Valdemar Hansen, der er den eneste nulevende af klubbens stiftere, og som har været medlem i hele dens levetid, til æresmedlem.

Formanden oplyste, at medlemsantallet — 39 — er det hidtil største. Heraf mønstres uden vanskelighed 30 mand til kamp, og lige så mange møder på spilleaftenerne. Klubben har vandt amtsmesterskabet i jubilæumsåret.

Unionsformanden, F. K. Villumsen, bragte DSU's lykønskning og tak for godt medarbejderskab. Hovedkredsformanden, Cai Würtz, Helsingør, overbragte 8. hovedkreds' lykønskning og omtalte jubilaren som en foregangsklub. Borgmester Carl Bruun glædede sig over de mange anerkendende ord, der faldt om skakklubben. Redaktør Alex Willadsen, Ålgårde, causerede om skak og meget andet; Åge Stampe, Helsingør, talte som menig skakspiller; Fini Pedersen, Espergærde, og A. Stendal, Helsingør, lykønskede på deres klubbers vegne og overrakte gaver fra disse.

Som sidste taler takkede det meget ungdommelige æresmedlem for sin udnævnelse, og herefter svang man sig i dansen til langt ud på natten. F. P. P.

Nordsjællands Skak Union

sluttede sin 6. enkeltmandsturnering på hotel Øresund i Helsingør den 13. marts. I turneringen deltog i år 124 spillere, repræsenterende næsten alle amtets klubber.

Resultatet blev, at Åge Stampe, Helsingør, vandt amtsmesterskabet for 1949 med 4½ p. af 5 runder. Sidste års mester, Møller Thomsen, Hillerød, blev nr. 2 med 3½ p. Af en række følgende spillere på 3 p. tilkendtes Fini Pedersen, Espergærde, 3. pr. på bedste korrektion.

1. klasse vandtes af P. Kofoed Larsen, Hillerød; 2. klasse af Carl Andersen, Frederiksværk; 3. klassens a-gruppe af N. Uldbjerg, Fredensborg, og b-gruppen af Herman Nielsen, Frederikssund.

En præmie for det bedste resultat i de tre sidste runder tilfaldt ved lodtrækning Carl Jørgensen, Helsingør.

Ringkøbing amts enkeltmandsturnering

havde i år samlet 115 deltagere. Turneringen var henlagt til Herning og afsluttedes den 6. marts med følgende resultater:

1. klasse: 1. pr. Bjørn Nielsen, Herning; 2. pr. Chr. M. Jensen, Holstebro; 3. pr. Evald Lauridsen, Herning.

2. klasse vandtes på bedste korrektion af Peder Bækgård, Vorgod, ligesom 3. klasse a af L. A. Lauridsen, Sunds, og 3. klasse b af Chr. Bang, Vorgod. Der var tre grupper i 4. klasse, som vandtes af B. Blæsbjerg, Aulum; Carl Christensen, Herning, og Sv. Vestergård, Sunds.

I 2. hovedkreds sejrede Vordingborg

I 2. hovedkreds spillede i Næstved den 6. februar. Vordingborg vandt *a-rækken* med 4 p. foran Maribo 3½ og Slagelse 1½ p. *B-rækken*: Haslev 5 p., Sandved 3 og Vejringe 1 p. *C-rækken*: Stubbekøbing 3½, Fakse Ladeplads 3 og Dalmose 2½ p. *D-rækken*: Tappernøje 4½, Sandved 3 og Tillitse 1½ p. *E-rækken*: Møn 4½, Fuglebjerg 4 og Holeby ½ p.

Der var ialt 90 deltagere. Til hovedkredsformand valgtes købmand R. Hermansen, Nykøbing F.

I Fjerritslev

afholdtes den 26. februar et skakstævne af større format end sædvanligt på disse kanter. Der deltog 132 spillere, og samtlige klubber i Han herred var repræsenterede. Der spillede i 3 klasser, og der var udsat en pokal i hver klasse, skænket af Fjerritslev Avis (klasse a) og Fjerritslev skakklub (klasse b og c). Desuden var der en ekstrapræmie i hver klasse, skænket af venner af skakspillet.

Tømmerby-Lild vandt klasse a, og Skovsgård vandt b og c. Da det er meningen at gentage arrangementet, skal pokalerne vindes 5 år ialt eller 3 år i træk. Stævnet forløb ellers på bedste måde, og ved fællesspisningen lød der mange anerkendende ord til Fjerritslev skakklub, der stod for arrangementet.

„Aros“ 4 — Møldrup 2

Omkampen i 6. hovedkreds mellem „Aros“, Århus, og Møldrup er vundet af førstnævnte klub 4—2.

Sydsjælland og Møn

mødtes den 5. marts til pokalkamp i Viemose forsamlingshus med 65 spillere på hver side. Det sjællandske hold, sammensat fra klubberne i Præstø, Mern, Stensved, Ørslev og Tappernøje, vandt med 36 p. mod 29.

Der spillede om en vandrepokal, og kampen om denne vil finde sted hvert år, så vidt muligt i marts. For at blive ejendom skal pokalen vindes 3 gange i træk eller 5 gange ialt.

Tre miniaturer

Nr. 1. Siciliansk.

Spillet i en turnering i Wien 1946.

K. Galia. *E. Grünfeld.*

1. e2—e4	e7—c5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. d2—d4	e5×d4
4. Sf3×d4	e7—e5

Sort (ikke identisk med åbningsteoretikeren Ernst Grünfeld) spillede bedre 4.—, Sf6.

5. Sc3—b5	d7—d6
6. a2—a4!	

Såvel truede 6.—, a6 og eventuelt b7—b5.

6.	a7—a6
7. Sb5—a3	Lc8—e6
8. Lf1—c4	Sg8—f6
9. Sb1—c3	Lc6×c4
10. Sa3×c4	Sf6×e4?
11. Sc3×e4	d6—d5
12. Lc1—g5!	f7—f6

Såvel d5 som d6 og b6 må holdes dækkede.

13. Lg5×f6!	g7×f6
14. Dd1×d5	Lf8—e7
15. Se4—d6†	Lc7×d6
16. Sc4×d6†	Ke8—e7
17. 0—0—0	Sc6—d4
18. Td1×d4!	opgivet.

* * *

Nr. 2. Siciliansk.

Spillet i Salzburg 1948.

N. Rossolimo. *Romanenko.*

1. e2—e4	c7—c5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	

Af tvivlsom værdi (3.—, a6!).

3.	g7—g6
4. 0—0	Lf8—g7
5. Tfl—e1	Sg8—f6
6. Sb1—c3	Sc6—d4?
7. e4—e5	Sf6—g8
8. d2—d3	Sd4×b5
9. Sc3×b5	a7—a6
10. Sb5—d6†	e7×d6
10.—, Kf8 var nødvendigt.	
11. Lc1—g5!	Dd8—a5
12. e5×d6†	Ke8—f8
13. Tel—e8†!	Kf8×e8
14. Dd1—e2†	Ke8—f8
15. Lg5—e7†	Kf8—e8
16. Le7—d8†!	Ke8×d8
17. Sf3—g5	opgivet.

* * *

Til slut en vending, som især begynderen bør mærke sig:

Nr. 3. Budapestergambit.

Brønshøj skakklubs vinterturnering
8. marts 1949.

E. Henriksen. *Kaj Pedersen.*

1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e5
3. d4×c5	Sf6—g4
4. Sg1—f3	Sb8—c6
5. Lc1—f4	Lf8—b4†
6. Sb1—d2	Dd8—e7
7. a2—a3	Sg4×e5
8. Sf3×e5	Sc6×e5
9. a3×b4?	Se5—d3 mat

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition samt på postkontorerne i Danmark, Norge og Sverige à kr. 5,00 pr. år, øvrige udland kr. 6,00 pr. år. Enkelte numre fås i ekspeditionen à kr. 0,50.

Dansk Skak Union: Formand: Trafikkontrolør F. K. Villumsen, Østergade 18, Næstved. Tlf. 395.

Kasserer: Kasserer A. Buusmann, Jansvej 56, København S. Tlf. Amager 2852.

Sekretær og propagandaleder: Førstelærer V. Lisner, Tybjerglille pr. Herlufmagle. Tlf. Tybjerg 63.

Korrespondanceturneringens leder: Lærer Reinholt Nielsen, Klokkestøbergade 20, Slagelse.

Redaktion: Ledende redaktør og redaktør for partiafd.: Bjørn Nielsen, Vestergade 12, Herning.

Opgaveafdelingen: P. Rasch Nielsen, Damhusboulevard 37, København Valby, og

O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 a⁴, Vanløse.

Skakbladets ekspedition: Jansvej 56, København S. Tlf. Amager 2852.

Dansk Skak Union's emblem i sølv

med knap kr. 2,50 pr. stk.
+ porto
mod indbetaling på giro
20801 eller ved indsendelse
af frimærker.

Skakbladets ekspedition
Jansvej 56, København S.

FIDE's regler

kr. 1,00 pr. stk. + porto
mod indbetaling på giro 20801 eller
ved indsendelse af frimærker.

Skakbladets ekspedition

Jansvej 56, København S.

Aflleveret til postvæsenet den 31. marts 1949.

A. Backhausens bogtrykkeri, Horsens.

